

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ

Vol. XXXVI. N. 8 (35)

PENKTADIENIS (Friday), GEGUŽĖS (May) 11 D., 1951 M.

SIX CENTS

Marshallis prieš MacArthura

Vashingtonas. — Baigus gen. MacArthuro apklausinėjimą, Senato komisijai diskutuojama klausimais savo pažiūras išdėstę gynybos sekr. gen. G. Marshallis.

Dėl gen. MacArthuro atleidimo Marshallis pareiškė, jog vyriausias Korejos karo vadas tiek buvo nustojęs simpatijų JAV politinei Tolim. Rytų linijai, kad buvo abejotina, ar jis gali dar padaryti tinkamus tuo reikalu sprendimus. Be to, gynybos sekretorius pažymėjo, kad kovo mėn. MacArthuro paskelbtas pareiškimas, jog jis pasiruošęs kalbėtis su komunistų vadais dėl karo veiksmų nutraukimo, ko kas sunaikinęs galimybę baigti Korejį karą. Tasai pareiškimas sutrukdęs paskelbti ruošą Jungt. Tautų pareiškimą, kuriame buvo numatyti ginkluotam konfliktui baigti keliai ir būdai.

Kalbėdamas dėl MacArthuro siūlomos Tol. Rytų ir Korejos karo politikos, Marshallis pasisakė prieš ją. MacArthuro siūlomą Kinijos puolimą jis laikė labai pavojingu dalyku. Marshallio nuomone, tai nebaigtų greitai laiku konfliktą, kaip tikisi MacArthuras. Komunistinė Kinija turinti priemonių priešintis. Be to, Sovietų įsikišimą tokiu atveju Marshallis laikė labai galimu. Priešingai MacArthuriui, gynybos sekretorius tvirtina, jog Tolim. Rytuose Sovietai esą sutelkę stambias pajėgas ir gali įsikišti kiekvienu metu. O tai vestų jau į pasaulinį karą, kuris nebesiribotų viena Azija, bet išsiplėstų ir kitose pasaulio dalyse. Gi JAV užsienio politikos pagrindinis tikslas esąs išvengti naujo pasaulinio karo, kuris turėtų baisiausių pasekmių. Dėl to ir Korejį reikia vengti viso to, kas sudarytų sąlygas karui išsiplėsti. O MacArthuro siūloma politika kaip tik tą pavojų labai padidintų.

SOVIETAI REIKALAUJA JAPONIJOS KLAUSIMU KONFERENCIJOS

Maskva. — Sovietai įteikė JAV notą, kurioje pasisako prieš paskirus dėl taikos sutarties su Japonija pasitarimus ir reikalauja, kad birželio arba liepos mėn. sutarties projektui paruošti būtų sušaukta JAV, Sovietų, Anglijos ir komunistinės Kinijos konferencija. Savo notoje Sovietai puola JAV, kad jos norinčios sudaryti visai nuo jų priklausomą Japonijos vyriausybę ir prie Japonijos reikalų nepileisti Sovietų bei komunistinės Kinijos.

Nota kaip tik įteikta tuo momentu, kada JAV stengiasi paruošti tokį sutarties projektą, kuriam pritartų visi suinteresuoti kraštai, bet kartu yra pasiryžusios taikos sutartį su Japonija sudaryti, nors Sovietai ir komunistinė Kinija jai ir nepritarė. Ligi šiol tuo reikalu jau buvo tartasi su Australija, Filipinais bei N. Zelandija ir

Gindamas ligšiolinę JAV politiką ir atremdamas priekaištą, kad dabartinės kovos Korejoje esą tik neprasmingas žmonių žudymas, Marshallis nurodė, jog

Sen. Richard B. Russel net pirštu tardo gynybos sekretorių George C. Marshallą (kairėje), kuris pareiškė, kad Sovietų Rusija turi sukoncentravusi prie Korėjos sienos daug lėktuvų, o Sachalino pusiasalyje laiko daug kariuomenės.

toliau pat kritiškų nuomonių buvo ir 15 mėnesių trukusios Berlyno blokados metu bei dėl kovų su komunistiniais partizanais Graikijoje, bet ta taktika pasiteisinusi. Ji dabar taikoma ir Korejoje. Marshallis tikisi, jog ji pasiteisins ir čia, nesudarydama to pavojaus, kurį sudarytų MacArthuro siūloma taktika, ir pareikalautama mažiau aukų, negu pareikalautų karo veiksmus išplėtus už Korejos ribų.

Marshallis paneigė, jog prezidentas nepriėmęs jungtinio štabo viršininkų pasiūlyto karo plano, kuriame iš dalies buvo pritariama MacArthuro siūlomai taktikai, o taip pat ir tvirtinimą, kad JAV vyriausybė linkusi už taiką Korėjoje kalbėtis su kinų komunistais dėl Formozos bei jų priėmimo į Jungt. Tautas. Tasai planas iš

sutarties projektas įteiktas visiems suinteresuotiems kraštams, išskyrus komunistinę Kiniją.

JAV SOVIETŲ PASIŪLYMA ATMETE

Washingtonas. — JAV Sovietų pasiūlymą, kad taikos sutarties su Japonija reikalu būtų sušaukta JAV, Sovietų, Anglijos ir komunistinės Kinijos konferencija, griežtai atmetė. JAV vyriausybės atstovai pareiškia, kad savo nota Sovietai siekia tik sutrukdinti taikos sutarties su Japonija sudarymą. Jų tikslus jau gerai yra parodę visi ligšioliniai bandymai sudaryti taikos sutartį su Vokietija ir Austrija. Abiem atvejais dėl Sovietų užsispyrimo nieko pasiekti nepavyko. Dėl to panašius bandymų JAV daugiau nebe kartosiančios.

TRUMANAS APIE MacARTHURO PLANUS

MacArthuro politika sukeltų JAV mirtinį atominio bombardavimo pavojų

Washingtonas. — Civilinės gynybos konferencijoj pasakyto kalboj prez. Trumanas, nors neminėdamas gen. MacArthuro vardo, griežtai pasisakė prieš jo siūlomą politiką. Ta politika, anot prezidento, sukeltų Amerikai mirtinį atominio bombardavimo pavojų ir, gal būt, net visiškai sunaikintų civilizaciją. Iš antros pusės prezidentas pareiškė nuomonę, kad laisvosios tautos komunizmo ekspansiją Azijoj esą sulaukiosios ir Kremliaus samokslui pavergti pasaulį sudavusios stiprių smūgių. Esą jau taip

pat žymių, kad anapus geležinės uždangos didėjas vidaus įtempimas ir neramumai. Geriausi kariniai specialistai priitaria dabar JAV vedamai politikai. Bet kartu prezidentas paliko atviras duris ir MacArthuro siūlomoms priemonėms, pastebėdamas, kad jei priešas imtųsi veiksmų, kurie grėstų Jungt. Tautų pajėgų saugumui, JAV imtųsi taip pat atitinkamų priemonių. Geriausia betgi apsauga nuo atominio bombų ešas naujo karo išvengimas.

Prezidentas taip pat leido suprasti, kad respublikonai MacArthurą remia daugiau partiniais sumetimais. Dėl to prezidentas pažymėjo, jog šiuo atveju dalykas yra svarbesnis, negu būsimų rinkimų pasekmės — tie dalykai gali nulemti žmonijos ateitį, tad vyriausybė vedą politiką atsižvelgdama ne į partinius sumetimus, bet į gyvybinius tautos reikalus.

DIDELIS ŽEMĖS DREBĖJIMAS SAN SALVADORE

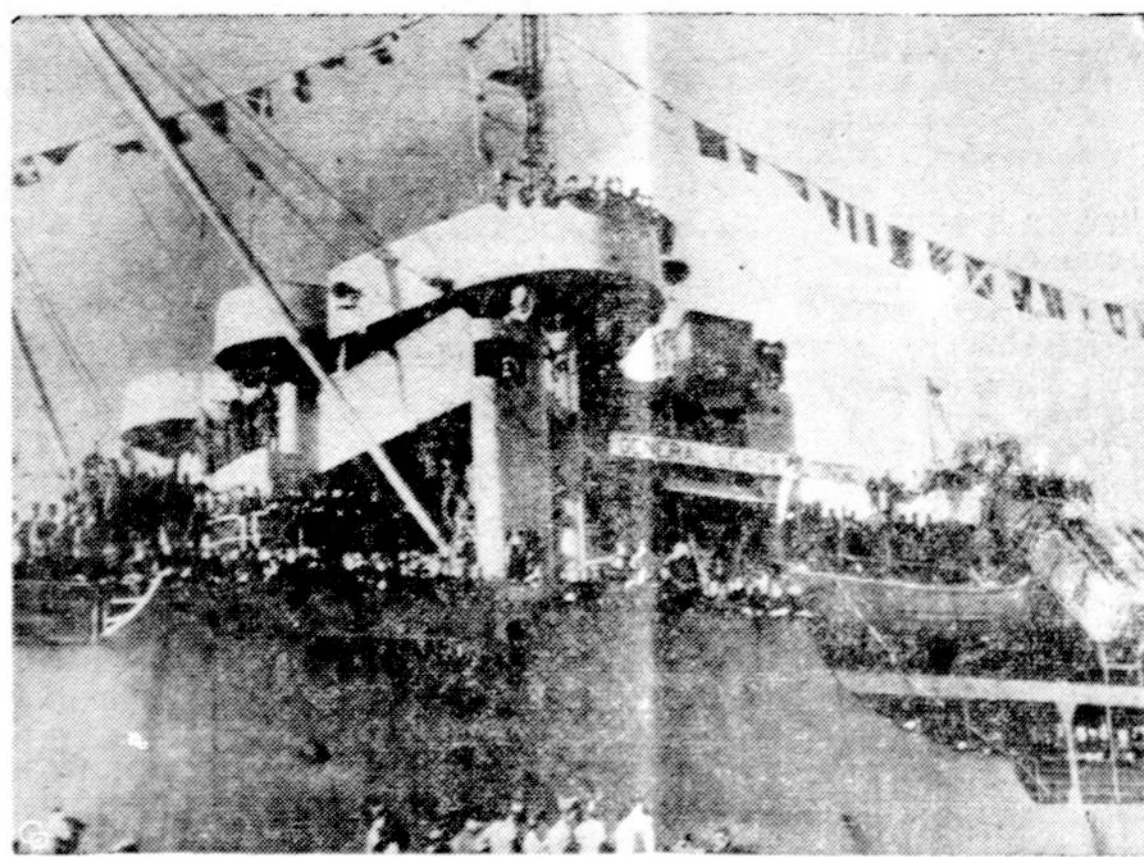
San Salvadoras. — 90 mylių į rytus nuo sostinės San Salvador esančiame 12.000 gyventojų Jacuapa mieste nuo žemės drebėjimo žuvo 1.000 žmonių. Stipriai nuo žemės drebėjimo nukentėjo ir 17.000 gyventojų turis Chinameca miestas, bet tikslus čia žuvusiųjų skaičius dar nežinomas. Ligi šiol iš griuvėsių ištraukta 200 lavonų. Taip pat žemės drebėjimas palietė Nueva Guadalupe, Santiago de Maria, Usulaten ir Caserios vietas. Likusieji gyvi apie 25.000 Jacuapa ir Chinameca gyventojų iš jų pasitraukė, o griuvėsiai buvo padegti, kad nepradėtų plisti ligos.

IRANE KOMUNISTAI KELIA GALVAS

Teheranas. — Komunistinė Tudeh partija min. pirm. Mussadegh įteikė reikalavimą, kad 1. būtų legalizuota jų partija, kuri po nepavykusio atentato prieš šachą 1949 m. buvo uždaryta, 2. išvartyta amerikiečių karinė misija, 3. pripažinta komunistinė Kinija, 4. atmesta kiekviena užsienio pagalba, 5. paleisti politiniai kaliniai, 6. atšaukta naftos srityse karo padėtis ir 7. suvalstybinti Bah-

rein salos naftos laukai, kur amerikiečių bendrovė į metus gamina apie 10.000.000 statinių naftos (sala yra Persų j. lankoje, anglų protektorate.)

Siuo reikalavimus kelti komunistus paskatinė tai, kad Mussadegh esąs nuomonės, jog geriau komunistinę partiją legalizuoti, negu stumti ją į po grindinę veiklą. Vyriausybė į munistų reikalavimus dar neatšakė.

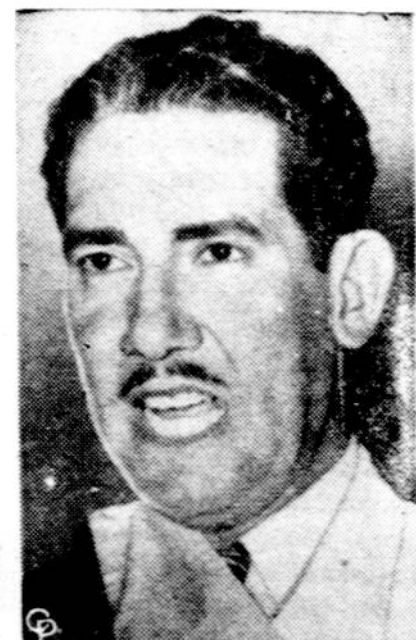

Armijos transportinis laivas "General La Roy Eltinge" įplaukia į Seattle uostą. Laivu parplaukė 1,545 karių, kovojusių Korėjoje. Tai yra pirmieji, parvykę atostogų. Juos pakeisti išvyko kiti. Keitimasis bus vykdomas ir toliau.

Krausim, kai nutrauks karą

Bolševikinių aristokratų pirkiai liko New Yorko uosto krantinėje.

New Yorkas. — Penkiolika Sovietų ambasados ir delegacijos prie Jungt. Tautų tarnautojų, prieš leidamies atgal į tarybinį "rojų", pasistengė apsirūpinti "kapitalistinėmis" gėrybėmis — prisipirko skalbimo mašinų, televizijos aparatų, šaldytuvų ir viską atsigabeno prie laivo, kuriuo ruošėsi išvykti. Bet Tarptautinės Krovėjų Sąjungos 791 skyriaus krovėjai atsisakė bolševikams tas "buržuazines" gėrybes į laivą krauti. Bolševikai reikalavo, kad darbininkai būtų priversti juo pirkinius į laivą sukrauti, bet nieko nelaimėjo. Jiems buvo paskolinti tik ratukai, kuriais lengvesnį rankinį bagažą patys komunistiniai ponai į laivą nusi-gabeno, o sunkieji bagažai turėjo likti krantinėje. Krovėjai pareiškė, jog "Rusšies" bagažus jie krausią tik tuomet, kai jie nutrauks Korejos karą.

Panamos prez. Arias, kurio užsimojimas įvesti diktatūrą, sukėlė krašte didelį įtempimą ir net maištus.

ACHESONAS Į PARYŽIAUS KONFERENCIJĄ ŽIURI PERSIMISTISKAI

Washingtonas. — Valst. Departamento sekr. Achesonas pareiškė, jog Paryžiaus konferencijoj JAV padarė visas galimas nuolaidas, kad tik galėtų įvykti užs. reik. ministerių konferencija, ir leido suprasti, kad greičiausia iš tų pastangų nieko neišeis, nes Sovietai būtinai reikalauja, kad būtų nutarta sustabdyti ginklavimąsi, visai neatsižvelgiant į tai, kiek jie patys jau yra apginklavę savo satelitus. Vakarai gi yra nuomonės, kad apsiginklavimo lygis turi pagrindinės svarbos, ir jie negali sutikti sustabdyti savo ginklavimąsi, kai Sovietai ir jų satelitai, palyginamai su Vakarais, yra daug daugiau apsiginklavę.

JAV atstovas Paryžiaus konferencijoje Jessup taip pat pasidėjo pareiškė, jog "Vakarai niekad nesutiks nusiginkluoti, kol Sovietai turi visišką laisvę didinti savo karinį pajėgumą, ginkluodami savo satelitus.

Korėjos fronte

Taip pat stipriai buvo puolami priešio tiekimo keliai ir kariuomenės telkiniai.

KINIEČIŲ ARMIJOS SIAUCIA SILTINĖ

Geneva. — Pasaulinės sveikatos organizacijos (WHO) posėdžiuose pietinės Korėjos atstovas pareiškė, jog korejiečių tautai didelį pavojų sudaro komunistinė kinų armijoj siaučianti siltinė. Jo pranešimu, siltinė kas dieną miršta šimtai komunistų kareivių.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

- Gen. Eisenhoweris atvyko į Koelną, kur inspektavo Vokietijoj esančius okupacinius belgų kariuomenės dalinius.
- Buvusių karo belaisvių sąjunga vakariniuose Berlyno sektoriuose surengė demonstraciją, kuriose buvo reikalaujama, kad Sovietai paleistų dar jų tebelaikomus vokiečių karo belaisvius. Esamomis žiniomis Sovietuose dar yra 250.000 vokiečių karo belaisvių ir apie 400.000 vokiečių moterų.
- Britų prekybos ministeris Shawcross pareiškė, jog anglai pasiryžę svarbių karui medžiagų Kinijai pardavimą nutraukti, jei Jungt. Tautos to pageidautų.
- Jungt. Tautos tarpininkaujant, sustabdytos kovos tarp Sirijos ir Izraelio.
- Kariuomenės transporto laivų "Montrose" iš Hong Kongo išplaukė 800 vyrų naujas anglų dalinys į Korėjos frontą.
- Kinų nacionalistų gynybos ministerija paskelbė, jog tik vieno mėnesio būvy Kinijos Kwangsio provincijoj komunistai nubaudė mirtimi 50.000 asmenų.
- Panamos prezidentui A. Arias paleidus parlamentą, atmetus 1946 m. priimtą konstituciją ir užsimojus diktatoriškai valdyti, krašte prasidėjo sukilimas. Sostinėje ir kitose vietovėse vyksta demonstracijos ir susirėmimai.
- Sovietai paskelbė 30 milijardų rublių vidaus paskolą. Ji būsianti sunaudota prie Kuibyševo ir Stalingrado Volgos jėgaimės statyti ir Turkmenistane, pietinėje Ukrainoj bei Kri-me kanalam kasti. Paskolos laktų pirkėjai nuosimčių negaus, bet bus padaryta loterija, kurioj, pirkęs už 100 rublių paskolos laktą, galės laimėti ligi 25.000 rublių.
- Census Bureau paskelbė, kad balandžio mėn. bedarbių skaičius sumažėjo 403.000 ir šiuo metu jų yra 1.744.000 — mažiausias skaičius nuo 1948 m. spalio mėn. Dirbančių skaičius JAV šiuo metu siekia 60.044.000.

Dr. Kazys Sruoga - Veržikas

DIKTATūros ŠEŠĖLIAI AMERIKOJE

- ROOSEVELTAS MEGINO DEMOKRATINIŲ BŪDU
- MacARTHURAS AUKSTYN
- TRUMANO ŠAKNYS
- BOLSEVIKAI TYKOJA
- ŽMONĖS IR KONSTITUCIJA SAKO "NO"

Cicero, Illinois. — Diktatūra Amerikoje — dalykas yra ypač nepopuliarus. Tai beveik pasikolijimo žodis, primenantis Hitlerį, Mussolinį ir Staliną. Bet tas žodis dažnokai pasigirsta — tai sen tai ten. Išsprūsta ir iš žymesnių politikų lūpų. Respublikonai mėgsta pakaltinti dabartinį prezidentą Trumaną, kad jis kabina si į diktatoriaus vežimą. Prikiša jam, kad pasipriešino bolševikų agresijai Korejoje be Kongreso žinios ir kad nori siuntinėti kariuomenę ten, kur jis matys reikalinga — taip pat be Kongreso nutarimo.

Pastaruoju metu gan daug susijaudinimo kelia MacArthuro nepopuliarumas grįžimas į Ameriką ir tie milijonai žmonių, kurie, bent išoriniai, lenkiasi prieš penkių žvaigždžių generolą. Ar nebus jis prezidentas ir... gal diktatorius? Trumanas kaip ir nebesigirdi, nebesimato. Net apie Eisenhowerį mažiau bekalbama.

O vis dėlto entuziazmas, pagarbos reikšimas ir masių džiaugsmas Amerikoje realių dalykų nelemia. Atsiminkime pasikultus prezidento rinkimus. Trumanas buvo, sakytume, visai "nurašytas". O išrinko. Trumanas laikėsi ir tebesilaiko tuo, kad vengia karo. Ar jis teisingai elgiasi ar ne, tuo būdu atitolina ar priartina pasaulinį karą — kitas klausimas. Bet jo nuolatiniai pareiškimai, kad jis vengia karo, randa stiprų atgarsį tautoje, kuri niekada nenorėjo ir dabar nenori kariuotės. Gi MacArthuras mums rodo, kad karo partijos galva. Nors jis taip pat nori greičiau užbaigti jau esančią karą. Tik kitu būdu: sumušdamas priešą, kuris kitos kalbos nebesupranta. Tai ir sunku dabar spėti, kuris iš jų, Trumanas ar MacArthuras, daugiau balsų laimėtų, jei atsirastų tam reikalingas.

Rooseveltas, buvęs Amerikos prezidentas, taip pat labai garbinamas. Jis net keturis kartus buvo išrinktas prezidentu. Iki Roosevelto buvo tokia nerašyta tradicija, kad prezidentas renkamas tik du kartus. Visi prezidentai to ir laikėsi. Rooseveltas buvo padaręs kitaip. Net keturis kartus. Iki pat mirties. Ir va, šiame įsigalioja Amerikos konstitucijos pakeitimas, kuris draudžia prezidentui būti Baltuosiuose Rūmuose daugiau kaip du kartus. Išvados aiškios. Amerikos žmonės nemėgsta kad ir legalių diktatorių. O gi Rooseveltui primetama, kad apie Jaltos nutarimus tauta sužinojo tik metams praslinkus. Kongresas tos sutarties ir iki šio laiko nėra dar ratifikavęs... Ir neratifikuos — nebe tas laikas dabar.

Bolševikinė diktatūra — reikalas visai kitas. Jiems nei teisė nei konstitucija nerūpi. Jų programa — proletariato diktatūra — diktuojama iš Politbiuro. Bolševikų diktatūra prilygsta sovietiskajai okupacijai. Tai klausimas aiškus. Apie jį nebėra ko ir kalbėti.

Amerikoje ir legaliai — vienos partijos diktatūra — kelias stipriai užbarikaduotas. Turi praeiti mažiausia šeši metai, kad rinkimų keliu galėtų įsiviešpatauti kuri nors viena partija. O gi Atstovų Rūmai turi vėl teisę apkaltinti ("impeach") ir Senatą pašalinti aukštus civilinius valdininkus ir net patį prezidentą.

Taigi Amerikoje nuo populiarumo iki diktatoriaus kėdės labai tolumas kelias. Kitas klausimas, diktatūra per jėgą. Bet prieš jėgą yra kita jėga, paremta teise.

"MOTERŲ VIENYBĖ"

nuoširdžiai kviečia jus į savo metinį

PAVASARINĖ BALIŲ

SOKIAI IR MUZIKALĖ PROGRAMA

Šeštadienį, Gegužės 19, 1951.

8 val. vakare

HOTEL GEORGE WASHINGTON

23 Lexington Ave., kamp. 23rd St.

New York City

Pelnas skiriamas labdaros reikalingam.

(8)

DIDELIS KONCERTAS

SIŲ METŲ GEGUŽĖS 27 D.

5 val. po pietų

Žurnalo "ATEITIES" koncertas

APREISKIMO PARAPLIOS DIDŽIOJOJE SALĖJE

Programoje dalyvauja: VINCE JONUSKAITE, V. ZUKAUSKAS, pianistė KEPALAITĖ. Harmonijos ansamblis, tautinių šokių grupė ir rašytojų savos kūrybos skaitymas.

Po koncerto šokiai, kuriems gros muz. KACANAUSKO vadovaujamas orkestras.

(12)

LDS SEIMAS

Š. m. birželio 3 ir 4 d. (sekmadienį ir pirmadienį) Šv. Juozapo lietuvių parapijoje, Waterbury, Conn., šaukiamas Amerikos Lietuvių Katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos (LDS) metinis seimas. Seimas bus pradėtas iškilmingomis šv. Mišiomis 11 val. rytą. Po pamaldų bus bendri pusryčiai atstovams. Apie 1:30 val. po pietų bus posėdžiai parapijos salėje. 6 val. vakarienė ir šokiai. Vakarienių metu bus graži meninė programa.

Kiekviena LDS kuopa siunčia vieną atstovą, jei nėra daugiau dešimties narių, arba po vieną atstovą nuo kiekvienos dešimties narių, jei yra daugiau; likutį virš dešimties narių laikyti pilna dešimtimi. Apskritys siunčia po du atstovus. Atstovų įgaliojimus turi pasirašyti kuopų bei apskričių valdybos (dviasios vadas, pirmininkas ir sekretorius). Taip pat prašome iš anksto parengti ir prisijusti savo sumanymus, pasiūlymus ir pageidavimus.

LDS Centro Valdyba:

Pirmininkas Prel. Pr. M. Juras,
Sekretorius Antanas F. Kneizys.

Inžinerijos kuopos kariai sprogina minas, kad jos netektų priešui, kuris staigiai puldamas sukliudė jas pasiimti.

IVAIRIOS ŽINIOS

KARALIAUČIJE STALINO BULVARAS

Didelis Maskvos iliustruotas laikraštis paskelbė projektą, kaip būsiąs atstatytas Karaliaučius, rusų pavadintas Kaliningradu. Projekte numatyta maždaug 2 km. ilgio Stalingrado bulvaras, kur bus sutelkti moderniausi butai, kinai, teatrai, parkai. Iš buvusių 650,000 Karaliaučiaus gyventojų dabar bėra likę tik 3,000. Kurie buvo likę nuo karo, daugumoje mirė badu arba "iškeliaivo" į Sibirą.

NUBAUDĖ DAILY WORKER DIREKTORIŲ

Washingtonas. — Teisėjas B. Matthews nubaudė už Kongreso paniekinimą Daily Worker vyriausį direktorių Philip Bart. Kaltinamasis Kongreso priešamerikinei veiklai tirti komisijai neatsakė į aštuonis jam tos komisijos pastatytus klausimus. Ligi baismės paskelbimo Bart už užstatą paliktas laisvas.

PADIDĖJO JAV VALDININKŲ SKAICIUS

Washington. — Civilinės tarnybos komisija balandžio 29 d. pranešė, jog federalinių valdininkų skaičius dabar yra 2,362,100. Tai yra padidėjęs nuo kovo 1 d. 53,500 tarnautojų iš viso su sezoniniais darbais, kariškais ir kaimo kontrolės tarnyba.

"AMERIKOS BALSAS" GIRDIMAS TOLI

Lietuvių laikraščiai gauna žinių, kad tolimiausiose pasaulio vietose, net Australijoje, gerai girdima "Amerikos Balsas" lietuviškoji programa. Tuo būdu pasidaro ryšys tarp visų pasaulio lietuvių. Lietuvai skiriama programa Lietuvoje girdima 7 v. vakaro, o Vokietijoje 5 val. v., o kai kur reikia keltis 2 val. naktį, kad galima būtų išgirsti "Amerikos Balsą".

LIETUVISKA SPAUDA LEGJONIERIAMS

Philadelphijoje vienas lietuvis gavo iš buvusio legjionieriaus Indijoje laišką, kuriame prašo lietuviškos spaudos. Jis rašo: "Kaip ir anksčiau, iš Indijos, taip ir šiandien kreipiuosi vėl su prašymu. Jei turite kokį atliekamą laikraštį, pasiųskite man. Būsiu jums be galo dėkingas. Jūsų pasiūsta spauda atneš man daug džiaugsmo. Laikraščius be galo brangu. Perskaitęs supakuoju ir siunčiu buvusiems mano ginklo draugams, lietuviams legjionieriams Indokinijoje, Afrikoje ir Prancūzijoje. Ten yra daug vyrų, kuriems niekas nepasiunčia nei jokio laikraščio." Kam būtų

ŠVEDIJOS RŪPESČIAI

(Rašo K. RAUKLAIKIS, mūsų bendradarbis Švedijoje)

Neaiški pokarinė pasaulio nuotaika ir Švedijos pasirinktas kelias daug rūpesčių kelia pačiai švedų vyriausybei. Ypač apsunkinti yra dabar krašto finansai. Dėl neišmintingos finansinės politikos karui tuoj "pasibaigus", Švedijos taip kietą krona staiga visai suminkštėjo, o dėl to vis graso infliacijos šmėkla. Prekių kainos kyla kasdien, o eiliniams žmonėms kategorijų piliečiui atrodo, kad jos kyla du kartus per dieną. Kainoms kylant, nerimsta ir darbininkai bei tarnautojai. Paskutiniu metu nėra to mėnesio, kada nestreikuotų kuri nors profesinė grupė, reikalaujama pakelti atlyginimą, ir tie jų reikalavimai patenkinami. Žinoma, prekių kainų kilimo sąskaiton. Tik užvakar, t. y. balandžio 21 d. pasibaigė tris savaites trukęs tramvajų tarnautojų streikas Goeteborge, Malmoe ir Norrköpinge. Šiuo momentu streikuoją Stokholmo ir kitų didesnių miestų namų sargai, o sargams streikuojant, butai lieka nekūrenti, nėra šilto vandens, laiptai nevalyti, o tas gana nervingai veikia švariai ir šiltai gyventi įpratus švedą, tuo labiau, kad ne pačiam nuomininkui nevalia namų kūrenti — toks skaitomas streiko laužytoju, užtat labai suprantama, kad vidurkio Svenssonas, sutikęs savo bendrą, nepagalai aštrių žodžių bei piktos replikos vyriausybei. Gresia ir nauji mokesčiai. Greit visi butai bus apdėti specialiu elektros mokesčiu, o mokesčiai už automobilius bus padvigubinti. Automobilijų savininkai neseniai buvo suruošę protesto demonstraciją — vieną sekmdienį tūkstantinė automobi-

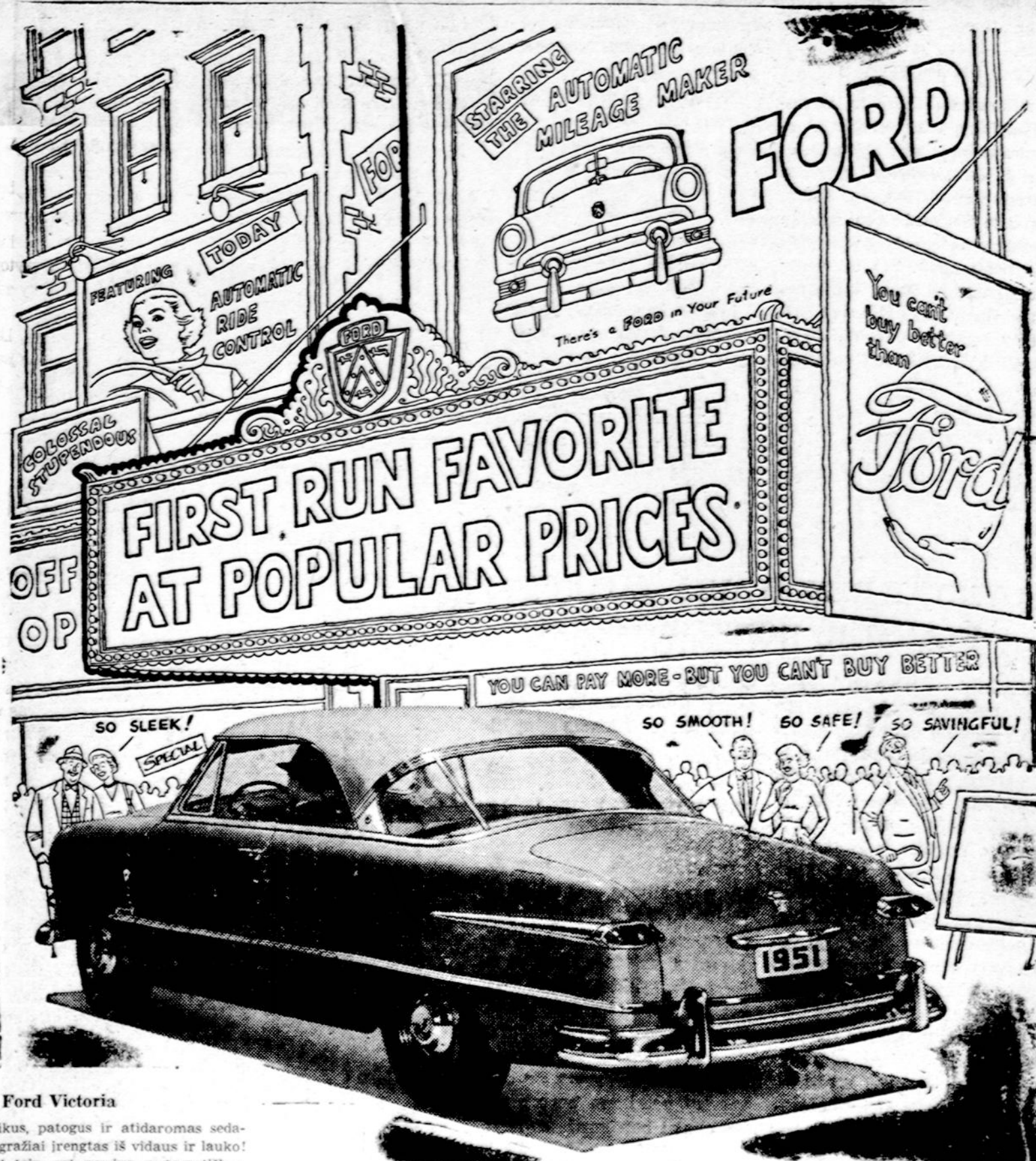
lių virtinė važiuojo per miestą su visokiais plakatais, bei devizais. Didelėmis raidėmis galėjai skaityti: "Leiskit mums ramiai važiuoti, o vyriausybė tegul eina" (atseit, tegu pasitraukia iš savo taburečių).

Bet tai tik vidaus "smulkūs" dalykėliai. Su gana sunkiomis problemomis grumiasi ir švedų karinės vadovybės galvos. Jau anksčiau "Amerikos" skiltyse minėjau, kad JAV nutraukė užsakytų radarų siuntimą į Švediją. Šis JAV žygis buvo staigmena daug kam Švedijoje, nes čia vyrauja nuomonė, kad Švedija, nors ir laikosi griežto neutralumo — o tas aiški kiekvienam — bet ji mano, kad tiek taikos, tiek karo atveju ji gaus paramos iš Atlanto pakto paties branduolio — JAV. Bet visa tai, anot žurnalo "Ny militär tidskrift", kurs savo paskutiniame numery kaip ir užsimena apie to radarų sulaikymo pasekas, verčia rimtai susimąstyti. Laikraštis sumini, kad išskyrus žinovus, labai nedaug kas žino, kokios aipmities yra tie užpirkimai Vakarų valstybėse ir kokią didelę reikšmę tie užpirkimai turi. Radarai čia užima specialią vietą, nes jie reikalingi ir lygiai vertingi tiek civilieji apsaugai, tiek visoms trimis ginklų rūšims — armijai, karo laivynui ir karo aviacijai. Bet Vakaruose buvo perkami, tarp kitko, ir lėktuvai, techninė medžiaga laivynui, įvairūs įrankiai, o taip pat ir karo reikalingi specialiai sukonstruoti automobiliai. Švedai turi nemažą ir savą karo pramonę, bet ji, kaip laikraštis pabrėžia, yra labai ribotos apimties, o be to švedai jaučia ir didelį labai svarbių žaliavų trū-

kumą. "Labai žmogiška, kad tie sunkumai tėsies ir didės, niekas dar negali apžvelgti, kokios bus to pasekos mums. Jau vien radarų gamyba, vietoj kad juos įprktume iš JAV, reiskia sunkiai išsprendžiamas techninės problemos bei žymų finansų apskunkinimą. Kvalifikuotai paruoštų inžinierių bei technikų kadras, braižiniai, šablonai, mašinų yra pirmieji būtinumai tai gamybai, o viso to yra tik labai ribotos skaičius. Su tokiais pat problemomis reikia skaičytis ir kitose srityse," tęsia "Ny militär tidskrift."

Šiuo metu pasaulyje grumiamasi su strategiškai reikšminga žaliavų problema. Ir čia Švedija atsiduria nuošaly. Paminėti reikia tik naftą ir gumą. "Dėl ekonominės priežasties mūsų strateginių žaliavų rezervai labai riboti. Dabar nebeužtenka, kaip kad per abu pirmuosius didžiuosius karus, prastumti tik karo pradžios fazę, o paskui patikėti importui iš Vakarų. Ir geriausiu atveju, t. y. tada, kada Vakarai ateis mums į pagalbą, ilgoką laiką turėsime patys išsilaikyti, kadangi nuo pat pradžios neišėjome kaip partneris į tą didžiulį Vakarų tautoms skirtą padalinio ir išlaikymo planą. Bet jeigu ir šis planas bus pakeistas mūsų naudai ir karo laimė bus mums palanki, mes turėsime grumtis su sunkiomis ir gana įtemptomis techninėmis problemomis, kol toji pagalba mus pasieks", baigia karinis žurnalas.

— Rytinė Vokietijos zonoje suimtas paštų ministerijos spaudos skyriaus viršininkas G. Richard.

Tai naujas Ford Victoria

Tai puikus, patogus ir atidromas sedanas, gražiai įrengtas iš vidaus ir lauko! Jis turi taip pat naujus, automatiskus vairavimo prietaisus... Dvigubi King-Size stabdžiai... Fordomatic vairuoklis!

*Optional mokama ekstr.

Tai V-8 judomas namas

Kas pabando Fordo V-8 jėgą, nenori patikėti, kad jis toks taupus. Automatiskus prietaisus išsunkia paskutinį degalo lašą ir sunaudoja kiekvieną jėgos unciją.

Išbandykite pas Fordo įgaliotinius

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly
—BY—

FRANCISCAN FATHERS

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917 authorized on July 12, 1918.
Application for reentry pending at Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES	PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$5.00	Amerikoje metams \$5.00
Domestic once per week yearly \$3.00	Viena kartą savaitėje metams \$3.00
Foreign yearly \$5.50	Užsieny metams \$5.50
Foreign once per week yearly \$3.50	Užsieny 1 kartą sav-tėj metams \$3.50

417 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EV. 8-7012

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Tel. SO. 8-2680

LEONAS IR MARKSAS

Abu šie vardai gerai žinomi, nes abu yra tarė savo žodį darbininkams: vienas enciklika, antras manifestu. Karolio Markso manifestui prieš 4 metus suėjo lygiai šimtmetis. Popiežiaus Leono XIII enciklikai "Rerum novarum" šiemet sukanka šešios dešimtys metų. Abu šiuos raštus skiria maždaug vienos kartos amžius, bet jie kalba to paties amžiaus opiais klausimais. Karolio Markso atsisaukimas išaukė popiežiaus Leono pasisakymą. Ir vienas ir antras dėl to yra vadinami darbininkų tėvais: Marksas komunistų, Leonas—krikščionių.

Komunistiškas manifestas ir krikščioniška enciklika svarsto tuos pačius socialinius rūpesčius, kurie vis labiau gilino griovį tarp kapitalo ir darbo. Marksas panorė jį užlyginti klasių kova ir neapykanta, Leonas — jų sutaikymu. Pirmasis iš jų stojo ant grynai medžiaginio pagrindo, antrasis — ant dvasinio. Marksui atrodė, kad reikia iš pagrindų griauti senąjį pasaulį, kaip kokį apipuvusį namą, ir statyti visiškai naują; kitaip įsiveisusio pikto pašalinti negalima. Leonui buvo aišku, kad piktas glūdi ne namo pamatuose ar jo sienose, bet viduje — dvasioje žmogaus, kuris juose gyvena ir su technikos pagalba dar patogiau kuriasi, kai kitas skursta.

Neperkeitus žmogaus dvasios, nieku nepasikeis ir skriaudi socialinė santvarka. Neapykanta ir kerštų ji gali būti apversta tik kitu galu: prispaustasis taps tokiu pat engėju, nuo kurio jis pats kentė. Tai ir atsitiko Sovietų Rusijoje. Nuversta baltoji buržuazija pakito raudonąja, ir dar piktesnės, neapykantoje ir netikėjime brandintos dvasios žmogaus gi dvasia kitaip nepakeičiama, kaip tiksliai tikėjimu. Leonas tai aiškiai pabrėžė, Marksas griežtai atmetė. Leonui tikėjimas yra žmonijos išganymas, o žmogus — Dievo vaikas. Marksui religija yra liaudies opiumas, o žmonės—tik šios žemės gyviai.

Cia išsiskiria dvi pažiūros, kurios į dvi dalis skrodžia ir visą žmoniją. Viena iš jų nori žemę paversti rojumi, o antroji siekia tiksliai praveisti pro žemę kelią į rojų. Pirmoji doktrina yra ta pati, kuri gundė akmenis paversti duona, kad žmogus žemėje įsigventų ir viską pamirštų. Antroji primena, kad ne viena duona žmogus yra gyvas, nes žemėje jis turi tik laikinai pragyventi. Žemės gyvenimas visą laiką ir siūbuoja tarp tų dviejų priešingumų, o bekintą laiką išveda į priekį vis naujus jų reiškes. Naujieji amžiai su savo socialiniais rūpesčiais iškėlė Leoną ir Marksą, kaip atstovus dviejų priešingų pasaulėžiūrų: kristinės ir antikristinės. Laisvė yra žmogui rinktis vieną arba antrą, bet nevalia pamiršti, kad paskutinis žodis priklauso ne žmogui.

Leonas kalbėjo kaip žmogus, bet rėmėsi ne žmogaus autoritetu. Jis naujiems laikams ir opioms socialiniams santykiams priminė ir pritaikė Kristaus mokslą. Enciklikoje "Rerum novarum" jis ragintė ragino valstybes, tautas ir paskirus žmones taip tvarkytis ir gyventi, kad kiekvienam užtektų darbo ir duonos. Žemė su savo gėrybėmis yra duota visiems: joje niekam neturėtų stigti vilgio ir pastogės, jei žmonės nepristigtų teisingumo ir artimo meilės. Deja, žmonės dažnai yra linkę net svetima skriauda savo ištekliaus didinti, o kitam nieko nepalikti. Ir juo daugiau išranda techninių priemonių žemės gėrybės didinti, juo didesnis atsiranda plyšys tarp socialų ir alkanų. Leonas XIII pabrėžia, kad to neturėtų būti, bet neteisių priemonių griebtis nepataria.

Marksas savo sekėjus pastūmėjo neteisiu keliu: grobė, ką kiti prisigrobė. Jis paneigia nuosavybės ir svietimo turto teisę. Leonas reikalauja ją gerbti, bet taip pat širdies ir teisingumo turėti: duok, ko kitam trūksta, ir būtinai atiduok, kas jam priklauso. O kiekvienam priklauso teisė į darbą ir nuosavybę, kad jis galėtų savo gyvybę išlaikyti, kitų neskriausdamas nei pats neskriaudamas. Tai vadinama socialiniu teisingumu. Socialine vadinama ir ta Leono XIII enciklika, "Rerum novarum", paskelbta 1891 m. gegužės 15 d. Popiežius Pijus XI prieš dvidešimt metų yra ją dar kartą priminęs ir pabrėžęs panašia enciklika "Quadragesimo anno." Ji buvo išleista 1931 metais, taip pat gegužės 15 dieną, "Rerum novarum" enciklikos sukakčiai priminti ir žmones paskatinti jos daugiau laikytis.

Skatinti nebūtų buvę reikalo, nebent pasidžiaugti, jei Leono balso būtų daugiau paklausyta. Bet žmogus vis lieka žmogumi. Jis greičiau išgirsta žodžius, kurie pasiūlo už akį lupti akį ir už vieną dantį rauti kelis. Marksas tuo dėsniu nusuko ir daug sekėjų susirado. Dabar pats gyvenimas moko, kad vienu tik kūju ir plaktuku naujo, geresnio gyvenimo nenukalsi: reikia dar ir kryžiaus — meilės ir aukos. Kas nuo to nesigriežta, kryžiuojamas ant apverto gyvenimo griuvėsio. Leonas XIII, laiku primindamas Kristaus tiesas, norėjo pasaulį nuo to apsaugoti. Savo enciklika jis nurodė žmonėms tikrą kelią, kuriuo vis dėlto daugumas nuėjo. Ir tai teikia vilties ateičiai.

MOTINOS DIENAI

Gražiausias vardas

Nei viena pasaulio tauta neturi tiek daug ir taip gražių, nuoširdžių bei spalvingų motinų vardų, kaip lietuviai. Žinomas vokiečių mokslininkas prof. Jungferis, ilgai tyrinėjęs lietuvių kalbą, staciai sužavėtas jos turtingumu, lankstumu, nepaprastu grožiu bei švelnumu. Jis sako, kad lietuviai turi virš šimto maloniausių kreipinių į savo motiną. Pamėginau tai kiek patikrinti ir bematant jų prisirašiau virš penkiasdešimt: motina, motinutė, motinytė, motinėlė, motulė, motutė, motutėlė, močiutė, močiulė, močiutėlė, močiutėlė, mama, mamutė, mamutėlė, mamutė, mamytė, mamulė, mamulytė...

Sirdyse užgimęs

Tie jautriausi motinos vardai kilo ne bet kuriais medžiagiais sumetimais, ne iš savinaudos ar prievartos, o iš gilaus dvasinio prado, kuris vyrauja lietuvių būde, sudarydamas pagrindinį jo bruožą. Lietuvis iš prigim-

KAN. F. KAPOČIUS

ja surištas, pradedant kūdikystės lopšiu, kur "močiutė užlingavo", "ant baltų rankelių užaugino", ir baigiant visomis svarbiausiomis jo gyvenimo vartandomis ir įvykiais. Močiutė—sengalvėlė rauda ji išleisdama į karuzę, ji viena tik prisimena ji, pakliuvusį svetimom šalelėn ar nelaimėn. Kai suspaudžia lietuviui širdį vargas ar liūdesys, jis pirmiausiai prisimena savo motiną: "užgirdau—girdėjau girioj balselį, mislinadūmojau, motulė šaukia." Didžiausio skausmo ištiktas lietuvis šaukia iš šaltųjų kapelių savo gerąją motinėle...

Motina—religingumo šaltinis

Motinystė yra šventosios Dvasios kūrinys. Užtat religijos priešai pirmoje vietoje stengiasi suprofanuoti ir sugriauti motinystės šventumą. Kad vaikui nepažintų savo motinos, jie atima juos iš motinų ir augina valdiškose įstaigose.

Jei sakoma, kad žmogaus siela yra natūraliai krikščioniška, tai lietuvių siela — natūraliai krikščioniškiausia. Ta prasme kalbėdamas pernai metais per Vatikano radiją, pasakiau, kad sunku surasti lietuvių bedievi. Lietuvis ir bedievytė — tai ugnis ir vanduo. Motinos diena tą įsakmiai mums diktuoja!

Motina — šeimos židinio saugotoja

Žinant didelę lietuvių meilę ir pagarbą motinai, darosi suprantama, kodėl senovėje buvo taip šventas ir tvirtas mūsų šeimos ryšys. Divorsai, skyrybos Lietuvoje buvo negirdėtas dalykas. Atsimenu, išaušus mūsų nepriklausomybei, senas didžiosios Žemaičių Vyskupijos Kūrijos kancleris kan. Byla kartą man kalbėjo: — Nesuprantu, kas dabar darosi. Dirbu Kūrijoje virš 25 metų, ir per visą tą laiką turėjome dvi ar tris skyrybų bylas, o dabar štai ištisos stirtos. —

Kol mūsų tauta kūrė himnus

MOTULĖ VERPIA

ties yra jautrios sielos ir kilnios širdies žmogus. Jis jaučia neapsakomai didelę pagarbą ir meilę savo motinai.

Giesmėm apdainuotas

Seniausios mūsų liaudies dainos yra geriausios liudininkas lietuvių širdies savo motinai. Visas jo gyvenimas tampa su

Kol lietuvių moteris buvo apsupta motinystės aureole, ji gimdė šventąsias vaidilutes, amžinos ugnies kurstytojas. O jos sūnūs buvo didvyriai, tos šventos tėvynės ugnies gynėjai. Dar būdami pagonys, lietuviai uoliai vykdė 10 Dievo įsakymų, gerbdami savo tėvą ir savo motiną.

savo motinoms, tol šeimos buvo nesugriauamos. Ir mūsų kraštas buvo vadinamas šventąja Lietuva.

Motina — auklėtoja

Didžiojojamės Basanavičiaus, Maironius, Valančiaus, Tumais, Kudirkomis. Mūsų motinos išauklėjo dvasios galiūnus. Dau-

Motinos legenda

veido. Marija, manydama neilgai gyvensianti, syki savo padėjėjai sako: "Mano Sūnus darė stebuklus, aplankydamas visą kraštą, pradedant Kanaanu ir Kafarnaumu. Ligi ateis tas laikas, kai aš, atsisėdęs su šiuo pasauliu, kad galėčiau vėl su juo susitikti, aplankyti tas vietas, kurios ramybei buvo pamerktos, kai Jis jas paliesdavo, ir atgydavo, kai Jis pašaukdavo iš karstų."

Sutikimo ženklą moteriškė linkterėjo. Tada juodvi susiriojo ryšuliukus savo reikalingiausius daiktus ir leidosi kelionėn. Juodvi atvyko kaip tik tuo laiku, kai buvo prasidėję pavasario lietūs ir Genezareto ežeras buvo smarkiai patvėjęs ir apsemtas miesto gatvės.

Ir štai, paveikslas mes matome laivėlį, kuriuo juodvi nori perplaukti ežerą ir patekti į Kafarnaumą. Bet iš vakarų pušės, atrodė, kyla audra, ir beviltiškai yrėjas stengiasi atremti vėjui, Marija prisimena:

"Jisai suvaldė vėją, ir siaučiančias ežero bangas, ir ramumas užviešpatavo aplink Jį."

"Trijų asmenų yra per daug, kad galėtumėm persiirti, jei pakils vakarų vėjas" — sako yrėjas — du visiškai saugiai galėčiau perkelti. Kas gi jus galėtų vežti, rizikuodamas gyvybe?"

O Marija vėl prisimena: "Vieną dieną Jis plaukė su savo mokiniams laivu ir užmigo pakeliui. Staiga kilo audra, pradėjo mėti laivą ir jie šoko Jį žadinti. Jis jiems pasakė: "Kur jūs tikėjimasi?" Ir tuo metu, kai Marija prisiminė savo Sūnų, apriomo vėjas, ir laivelis ramiai vandens paviršiumi yrėsi toliau. Marija buvo pavargusi ir užsnūdė. Ji net nepastebėjo, kad antrą kartą pakilo vėjas, ir tik nubudo tada, kai ją pažadino žvejas.

"Trijų buvo per daug, tai jįnai pasiaukėjo — atsakė žvejas, kai Marija apsižvalgė ir laivelyje nerado savo bendra-

BERN. BRAZDZIONIS

LIETUVOS MOTINA

Po baltų nuometu baltos lelijos veidas,
Prais pavasaris, o veidas vis žydės,
Ir, kaip palaukėse aukštų pagonų aidas,
Liūliuos melodijs jos mylinčios širdies.

Ji tėvą knygnešį, ji sūnų savanorį,
Ji savo sielvartą ilgai minės maldoj
Ir baudžiaunikės duoną sunkią, juodą, gorią
Regės iš rugio želmens kas ruduo.

Po baltų nuometu, ant vario vartų pasirėmus,
Tenai dūkrele ji svetur laukų lydės,
Kaip margs stuomenis išmargins plaukus šaltos žiemos,
Ir ant pečių likimas našta varganą uždės.

Ir eis legendose, iš lūpų eis į lūpas
Varpstelio pasaka — gyvenimo dalis,
Našlystės vargo liesis gilios upės
Ir džiaugsmo pirgimimis negrįs sukilių sušaudytas šilė.

Po baltų nuometu ji amžiais vaidilutė,
Šventam ugniakure kūrenas vardas jos,
Aušrinė rytmetį rasom palaisto žalią rūtą,
Ir budi įsčiuje gyva gyvybė Lietuvos.

Skausmų kalvariją išbridis sopulingą,
Dienų paklonėje kojas sutinusias nusiaus —
Čia Tavo lūkestis, čia Tavo klevo lūgė,
O žemės Motina, dievotnaša dangaus.

gumo jų motinų "pedagogikos vadovėlis" buvo "Aukso Altorius" ir Maldų "Saltinis."

tų mums dar bent vieną kartą... pabučiuoti mūsų tėvų žemę!

Motina — Tėvynė

Atgavę laisvę, pristeigėme įvairių mokyklų, sukūrėme universitetus. Ir štai dejuojam ir rūpinamės auklėjimo trūkumais. Kur žengia mūsų jaunimas?...

Motinos diena ragina mus grįžti į senąją mūsų "močiutės sengalvėlės" pedagogiką!

Motina — žemė

Atsimenu, kai mažas būdamas augau pas savo tėvelius, visa šeima vakarais kalbėdavom bendrus poterių. Pasimeldę, visi bučiuodavom žemę. Ji buvo mums Dievo duota motina-maitintoja.

Nepriklausomybės laikais "sumodernėjom", ir tas paprotys greit išnyko. Nuostabus supuolimas! Kol ant savo žemės klūpodami meldėmės ir ją bučiavom, tol ją turėjom. Kai liovėmės tai darę, jos netekom.

Motinos diena įpareigoja mus daryti visa, kad Apvaizda leis-

Didysis Lietuvos patriotas arkivyskupas Karevičius, šventindamas Karo Muziejaus sodely nežinomojo kareivio kapą, pasakė labai gražų pamokslą, kuriame pavartojo tokį pavyzdį.

Austrijos sostinėje Vienoje, kartą sargybinių prižiūrimas kalinių būrys šlavė gatvę. Tuo metuėjo pro šalį keletas universiteto studentų. Staiga vienas jų atsiskyrė, priėjo prie kalinių ir vienam jų pabučiavo rapką. Draugai pasipiktino: — Kaip tu būdamas studentas gali viešoje vietoje bučiuoti kaliniui ranką? — Studentas ramiai atsakė: — Kaip aš jam nebučiuoju rankos, — tai yra mano tėvas! — Sužinojęs tą įvykį karalius Pranciškus-Jozapas įsakė tuojau paleisti mirtiną kalinį, paaiskindamas: — Negali būti blogas tėvas, kuris tokį gerą sūnų išauklėjo.

Arkivyskupas Karevičius padarė tokią išvadą: Ir Lietuvai negali būti blogas močiutė, išauklėjusi tokį sūnų, kuris už ją atidavė savo gyvybę.

Tolimesnės išvados Motinos Dieną privalom pasidaryti mes patys.

Dangaus Motina

Motinos Dieną minime gražiausiame švenčiausio Merželės Marijos mėsos. Romos Popiežiai Lietuvą pavadino Marijos žeme.

1934 šventais metais lietuvių tauta iškilmingai pasiaukėjo dieviškai Jėzaus širdžiai. Šiuo metu visas katalikiškas pasaulis ir mes aukojamės nekaltiausiajai Marijos širdžiai.

Tačiau tie gražūs mūsų pasiaukojimai tenelieka tuščiu, išviršiniu formalumu. Jie privalo eiti iš mūsų širdies gilumos. Nėra kito kelio į širdį, kaip paklausti mūsų senųjų motinėlių balso. Tų, kurių suvargusiais keliais nudilinti Aušros Vartų ir šiluvos akmenys, kurių kaušai išsisienuose Lietuvos kapinynuose, tų, kurios ir šiandien krauju ašarotom akim ir drebančiom rankom tebelaimina savo vaikus aukotis už brangią tėvų žemę — šventąją Lietuvą.

K. S.

MOTERŲ PASAULY

Didžioji Geradarė

Balandžio mėn. 29-tos naktį Lewistono miesto ligoninėje išsiskyrė su šiuo pasauliu Magdalena Kleitonienė, žymiausia lietuvių pranciškonų geradarė. Jeigu ne šios senelės gausi parama, suteikta pačiose sunkiausiose kūrimosi dienose, nežinia, ar Tėvų Pranciškonų religinė bei kultūrinė veikla būtų galėjusi taip greit išsiskleisti, kaip yra dabar. Šios kilnios moters vardas šv. Pranciškaus sekėjų širdyse visuomet pasiliks gyvas.

Magdalena Kleitonienė, dar jauna atvykusi iš Lietuvos Baltimorėn, pradžioje sunkiai dirbo, kol visiškai gerai įsikūrė. Ilgus metus praleido moterystėje, uoliai rūpindamasi šeimos reikalais. Užaugino sūnų, kuris, mirus vyrui, ją senatvėje globėjo. Baltimorės lietuvių buvo žinoma kaip tauri ir pamaldi moteris. Ji reikėsi parapijos gyvenime, labdarybe, organizaciniame darbe ir kitais gražiais darbais. Visą amžių didžiai mylėjo šv. Pranciškų ir vienu laiku buvo Baltimorės tretininkų kongregacijos pirmininkė. Senatvėje buvo likusi visiškai viena, nes ir sūnus, vienintelis jos viltis ir parama, buvo išsklaidęs pas Viešpatį. Per savo ilgą amžių plušant, jai pavyko susidaryti ir atsargų. Prie jų dar prisidėjo ir mirusio sūnaus palikimas. Magdalena Kleitonienė seniai galvojo, kaip galėtų naudingai sutvarkyti savo išteklius, kad iš jų būtų Dievui garbės. Jos mintys, gal būt, jau tuomet kryo į Tėvų Pranciškonus, kuriuos ji sutiko Baltimorėje.

T. Justinas Vaškus savo atsiminimuose taip aprašo savo pirmą susitikimą su šia geraširdė moterimi. "Būnant Baltimorėje, vieną dieną atėjo tula moteris. Nors ji atrodė sena, bet gyvenimo rūpesčių ir skausmo išvargtame veide spindėjo energija ir pasiryžimas. Tai buvo moteriškė, kuri Lietuvos Pranciškonų įsikūrimo Amerikoje atliko svarbų vaidmenį... Atėjusi pasikalbėti kongregacijos reikalais, baigus šneką, atsisėdė ir, valandėlę patylėjusi, tarė: — Tėve, jei manysite čia, Amerikoje, ką nors didesnio daryti, aš, kuo galėdama, jums padėsiu... Padėkojęs už siūlomą pagalbą, prašiau ją rytoj ateiti. Ji atėjo, ir aš papasakojau apie komunistų okupuotos Lietuvos ir pranciškonų skaudžią

T. Leonardas Andriekus, OFM.

padėtį, apie konfiskuotus vienuolynus, tretinius... Taip pat išdėčiau savo planus Amerikoje įkurti vienuolyną, kur, susikcentravę pasaulyje išblaškyti pranciškonai, galėtų dirbti Dievo garbei ir naikinamos lietuvių tautos gerovei. Pasiskaitau, kad noriu netrukus leisti "Šv. Pranciškaus Varpelį"... Bet norint laikraštį pastatyti ant tvirtų kojų, reikėtų bent

Varpelį"; jos lėšomis buvo įsigytas namas vienuolynui Pittsburghe. Neilgai trukus, kai pranciškonai persikėlė į Maine valstybę, jos pinigais buvo nupirktas ir kitas vienuolynui namas su žemės plotu Greene apylinkėje. Paskui, kurianti Knebank Porte, ji žymia auka parėmė ir šio vienuolyno pradžią. Neskaitant pačių pirkimo išlaidų, Magdalena Kleitonienė čia kiemelyje įtaisė šv. Antano statulą, o viduje įrengė gražią šio stebukladario garbei šven-

A. A. MAGDALENA KLEITONIENĖ

2000 dol. — Gerai, ryžtingu balsu tarė M. Kleitonienė. — Netrukus prisiėsiu prašytos sumos čekį, o Dievas telaimina jūsų didžius užsimojimus."

Ji savo duotą žodį pilnai įteisėjo. Nuo tos dienos iki paskutinio kvetėlėjimo Magdalena Kleitonienė savo malda ir medžiagine parama lydėjo visas pranciškonų pastangas. Jos dėka 1942 m. Amerikoje vėl pradėjo skambėti "Šv. Pranciškaus

tove. Bet ypatingai buvo prisirišusi prie Greene vienuolyno. Vos tik ji įkūrus, iš Baltimorės ir jina pati persikėlė ten gyventi. Netoli vienuolyno esančiame namelyje beveik 10 metų didžioji tyloje leido senatvės dienas. Čia gyvendama, tai vienu, tai kitu būdu rėmė kiekvieną iškilusį reikalą, vis džiaugdamosi, kad jos aukos bei maldos susilaukia gražių vaisių. Pagaliau Tėvų Pranciš-

savo įspūdžius iš karo Vokietijoje ir Austrijoje bei 1945 m. laimėjo New Yorko Moterų Spaudos Klubą premiją. Dabar ji atžymėta už savo reportažus "War in Korea."

• **Dr. Mary T. Martin Sloop**, 77 metų amžiaus medicinos gydytoja, už savo nuopelnus sveikatos ir motinos ir vaiko globos srityje paskelbta 1951 m. Amerikos Motina. Tą titulą jai suteikė The American Mothers Committee of the Golden Rule Foundation.

• **Mme Bonnet**, Prancūzijos ambasadoriaus JAV žmona, dalyvaudama New Yorko iškilinėse, surengtose prisiminti Paryžiaus 2000 metų sukaktį, pasakė: "Paryžius yra jau senovo amžiaus, bet jis atrodo visada jaunas, kaip moteris."

"Moterų Pasaulį", pirmą kartą pasirodęs Motinos dienos, toliau išeis kas 3 savaites.

konų veiklai plėsti testamente užrašė ir likusį savo turtą.

Visomis išgalėmis remdama šią įstaigą, nepamiršo ir kitų reikalų. Magdalena Kleitonienė aukodavo visiems kilniems tikslams. BALFui ir ALTui ji yra davusi šimtais, prašydama, kad nebūtų skelbiamas jos vardas. Matydama, kad vienuolynė ruošiami tretiniams siuntinėliai, neatsilikdavo nė ji. Užtekėdavo priminti, jog ten, Europoje, tulas žmogus reikalingas pagalbos ir senelė tuojau ištiesdavo duosnią ranką. Daug tretininkų iki šiai dienai nežino, kam iš tikrųjų priklauso padėka už vargę gautą paramą. Ji su dideliu džiaugsmu žiūrėjo ir į "Aidų" žurnalą. Anais metais, kai jis pradėjo eiti Amerikoje, Magdalena Kleitonienė apmokėjo visas antrojo numerio išlaidas. Žodžiu, buvo pasinešusi paremti kiekvieną kilnią iniciatyvą.

Gyvendama prie vienuolyno, visą laiką darbavosi, ką nors siuvinėdama arba šiaip susiradama sau užsiėmimą. Daug skaitė įvairių knygelių. Ėmė lietuviškus ir angliškų laikraščius. Buvo apsišvietusi moteris. Namie daug melsdavosi. Kiekvieną rytą, dar saule netekėjus, matydavai žilą senutę palengva kopiantį į vienuolyno kalnelį klausyti šv. Mišių. Taip jina sulaukė 82 metų.

Tokiame amžiuje neilgai be-

tikėjosi gyventi. Artinosi mirtis, kuri su savim nešė ir didelius skausmus. Perkelta iš namų į ligoninę, beveik mėnesį vargo. Viltys pagyti visai išnyko. Priėmusi paskutinius sakramentus, ruošėsi iškelti. Pastaroji jos gyvenimo valanda išmūšė balandžio mėn. 29 d. naktį. Tada ji, palikusi kitiems pavasariu alsuojančią žemę, patį išėjo į ano pasaulio džiaugsmą.

Prieš mirtį prašė, kad būtų palaidota šv. Pranciškaus III Ordino atgailos drabužyje, kuri pati buvo pasiėmusi. Prašė, kad jos laidotuvis neikas nešėtų gėlių. Tik vieno dalyko meldė, kad būtų palaidota Baltimorėje, kur išsilojo jos artimieji ir kur ji pati praleido didžiąją gyvenimo dalį.

Tasai jos noras mieliai buvo išpildytas. Lewistono mieste, kur yra nemaža lietuvių kolonija, žmonės skaitlingai lankė ją pašarvotą. Už jos sielą viusoje lietuvių pranciškonų vienuolynuose buvo laikomos šv. Mišios ir aukojamos kitos maldos. Gegužės 3 d. rytmetį ši didžioji geradarė buvo išlydėta į savo pamiltąjį Baltimorės miestą, kur, tvarkant gerb. kun. Dr. L. Mendeliui ir skaitlingai dalyvaujant pranciškonams, jos laidotuvis įvyko gegužės 5 d.

Tegul Visagalis garbės karalystėje suteikia jai amžiną ramybę!

SUKILO NYLO DUKROS

Neseniai Egipto karalius Farukas vedė buvusią vieno diplomato sužadėtinę Narrimą Sadek, apie ką spauda jau plačiai rašė. Kada Nylo gyventojai džiaugėsi karaliaus nauju gyvenimu ir siuntė jam linkėjimus, Nylo dukros, pasinaudodamos ta proga, pareikalavo savo teisių. Apie 1500 jaunų nylių susirinko prie parlamento rūmų reikalauti lygių politinių teisių su vyrais, pakeisti skyrybų įstatymą ir uždrausti daugpatystę. Tik stiprūs policijos būriai pajėgė apginti parlamento rūmus nuo moterų įsiveržimo.

Iš trijų reikalavimų, mažiausiai moteris jaudina trečiasis punktą, nes iš 20 milijonų egiptiečių vos tik 300 išlaiko harems su 4 žmonomis. Koranas leidžia egiptiečiui vesti ne daugiau kaip 4 moteris, tačiau jau anksčiau moteris tiek pa- veikė, kad šis paprotys, nežūrint korano leidimo, praktikoje retai panaudojamas. Kairo elegantiška dama ir trijų moterų laikraščio redaktorė Dora Shaffik, viename moterų laikraštyje "Nylo dukra" aštriai išskirtikavo koraną: "Ne kiekvienas vyras įstengia užpildyti vienos moters gyvenimą, tai ką bekalbėti apie 4 moterų patenkini- mą, todėl ir korano nuostatai atpuola," — rašo ji.

Daug opesnis yra skyrybų pntas. Iki šiol vyras galėjo be jokios priežasties atsisukti nuo žmonos. Šiuo klausimu moters balsas neturi jokios reikšmės. Po skyrybų tik du metu vyras privalo išlaikyti buvusią žmoną. Prie dabartinių darbo sąlygų moters gyvenimas, negaunant iš šalies pašalpos, yra beveik neįmanomas. Jautriausia vieta moterims skyrybų punkte yra tai, kad jos savo vaiką galvėdama New Yorko iškilinėse, surengtose prisiminti Paryžiaus 2000 metų sukaktį, pasakė: "Paryžius yra jau senovo amžiaus, bet jis atrodo visada jaunas, kaip moteris."

Daug opesnis yra skyrybų pntas. Iki šiol vyras galėjo be jokios priežasties atsisukti nuo žmonos. Šiuo klausimu moters balsas neturi jokios reikšmės. Po skyrybų tik du metu vyras privalo išlaikyti buvusią žmoną. Prie dabartinių darbo sąlygų moters gyvenimas, negaunant iš šalies pašalpos, yra beveik neįmanomas. Jautriausia vieta moterims skyrybų punkte yra tai, kad jos savo vaiką galvėdama New Yorko iškilinėse, surengtose prisiminti Paryžiaus 2000 metų sukaktį, pasakė: "Paryžius yra jau senovo amžiaus, bet jis atrodo visada jaunas, kaip moteris."

Daug opesnis yra skyrybų pntas. Iki šiol vyras galėjo be jokios priežasties atsisukti nuo žmonos. Šiuo klausimu moters balsas neturi jokios reikšmės. Po skyrybų tik du metu vyras privalo išlaikyti buvusią žmoną. Prie dabartinių darbo sąlygų moters gyvenimas, negaunant iš šalies pašalpos, yra beveik neįmanomas. Jautriausia vieta moterims skyrybų punkte yra tai, kad jos savo vaiką galvėdama New Yorko iškilinėse, surengtose prisiminti Paryžiaus 2000 metų sukaktį, pasakė: "Paryžius yra jau senovo amžiaus, bet jis atrodo visada jaunas, kaip moteris."

Daug opesnis yra skyrybų pntas. Iki šiol vyras galėjo be jokios priežasties atsisukti nuo žmonos. Šiuo klausimu moters balsas neturi jokios reikšmės. Po skyrybų tik du metu vyras privalo išlaikyti buvusią žmoną. Prie dabartinių darbo sąlygų moters gyvenimas, negaunant iš šalies pašalpos, yra beveik neįmanomas. Jautriausia vieta moterims skyrybų punkte yra tai, kad jos savo vaiką galvėdama New Yorko iškilinėse, surengtose prisiminti Paryžiaus 2000 metų sukaktį, pasakė: "Paryžius yra jau senovo amžiaus, bet jis atrodo visada jaunas, kaip moteris."

"Moterų Pasaulį", pirmą kartą pasirodęs Motinos dienos, toliau išeis kas 3 savaites.

MOTERIŠKOS VEIKLOS BARUOSE

— **Marijona Čižauskienė**, dainininkė, uoli ALRK Mot. Sąjungos narė, pradeda atsigauti iš po sunkios ligo — susižeidimo. Daugelis sąjungos narių jai pasiuntė sveikinimų ir užuojautos laiškus.

"Amerikos motina". Tokį titulą 1951 metams gavo Dr. Mary T. Martin Sloop, 77 metų, iš Crossnore, N. C. Ji nušalioje vietoje (Blue Ridge Mountains) įsteigė mokyklą, kurią lanko 2000 vaikų.

— **Brooklyno 24 Mot. Sąjungos kuopa** šiemet minėjo savo 35 metų veiklos sukaktį.

— **Frances Bačinskienė**, ALRK Moterų Sąjungos Centro pirmininkė, praneša, kad šiemet Nekalto Prasidėjimo Seserų Vienuolynė, Putnam, Conn., rugpjūčio mėn. 20-2 dienomis įvyks Moterų Sąjungos 24-sis seimas. Kiekviena kuopa, turinti ne mažiau kaip 10 narių, galės siųsti po vieną atstovę. Seimo ruošimu rūpinasi Worcesterio, Mass., 5 kuopa, o seimo rengimo pirmininke yra išrinkta gerai žinoma veikėja Matilda Pauliukonienė.

— **Moterų Sąjunga** paskutinių kelių mėnesių laikotarpyje neteko trijų savo aktyvių narių: Clevelande, Ohio, mirė Paulina Štuopienė, Detroit, Mich., — Ona Aksomaitienė ir Brooklyne — Magdalena Brangaitienė ir Mikalina Vainienė.

— **New Yorko ir New Jersey Moterų Sąjungos** atstovų suvažiavimas įvyks gegužės mėn. 20 d. Brooklyne, šv. Jurgio parapijos salėje. Bus renkama direktorė ir atstovė į metinį Sąjungos seimą.

— **Los Angeles, Cal.** Moterų Sąjungos 74-oji kuopa motinos dieną mini gegužės mėn. 13 d. Bus einama prie bendros komunikos. Per pamaldas giedos M. Janušauskienė. Nuo sausio mėn. į kuopą įstojo naujos 9 narės, kurių dauguma neseniai iš tremties atvykusios.

— **Ligija Dirkenė**, Pabaltijo Moterų Tarybos sekretorė, kuri pernai dalyvavo metiniame General Federation of Women's

Club suvažiavime Bostone, Mass., informuoja, kad šiemet toks pat suvažiavimas įvyks Texase. Jame dalyvauti yra pakviesta ir Pabaltijo Moterų Taryba. Jau pasiūstos Pabaltijo valstybių: Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautinės vėliavos, kurios suvažiavimo patalpose iškeltos šalia viso pasaulio tautų vėliavų.

— **Juzė Augaitytė**, operos solistė, dideliu pasisekimu dalyvavo Philadelphiaje, Pa., įvykusiame Italian Justician Society metiniam parengime, atlikdama didelę liet. ir italų dainų programą. Jai akompanavo italas muzikas Marco Farnese. Po koncerto garsusis teisingas Andriano Bonnelly dainininkė pareiškė ypatingą padėką, pabrėždama, kad lietuvių tautą gerai pažįstas ir labai vertingas. Jis prisiminė, kad prieš 40 metų Amerikoje dirbęs emigracijos įstaigoje ir jam tekę dažnai su lietuvišiais susitikti.

• **Anne Fremantee**, žinoma amerikietė rašytoja, šredagavo ir Stephen Daye Press New Yorke išleidžia antrąją dalį motinoms skirtų eilėraščių ir novelių rinkinio, pavadinto "Mothers: a Catholic Treasury of Great Stories". Prieš tai pati leidykla išleido "To Mother: with Love".

Motinos dienos minėjimas

NEW HAVEN, CONN.

Motinos Diena lietuvių parapijoje bus iškilmingai paminėta gegužės 13 d. Visos katalikiškų organizacijų moterys ir merginos užprašė šv. mišių už visas gyvas ir mirusias motinas. Šv. mišios bus laikomos 10 val. Visos dalyvės susirinkti į parapijos rinkinį, pavadinto "Mothers: a Catholic Treasury of Great Stories". Prieš tai pati leidykla išleido "To Mother: with Love".

Tuoju metu parapijos svietainėje įvyks motinoms pagerbti pusryčiai. Pusryčius ruošia aMrijos Vaikelių draugija. Kviečiamos visos motinos, sūnūs ir dukros bei visi geros valios parapijiečiai pusryčiuose dalyvauti.

GREAT NECK, N. Y.

Lietuvių Kat. Federacijos Great Necko skyrius gegužės 13 d., sekmadienį, ruošia motinos dienos paminėjimą. Katalikų parapijos mokyklos salėje 9 val. ryto bus bendros mišios ir komunikos, o 10 val. ten pat bendri pusryčiai su meniška programą, pritaikyta Motinų pagerbimui. Visa Great Necko lietuvišias visi vaikukiai priėmė šv. komuniką iš parapijos klebono dalyvauti.

Koresp.

Graikijos moterims suteiktos lygios balsavimo teisės su vyrais. Jos skuba atlikti savo pareigas.

Moterys iš už geležinės sienos

Moterys iš už geležinės uždangos balandžio mėn. 28 d. dalyvavo Common Cause Tarptautinio Moterų skyriaus pobūvyje, kuriame susirinkusios buvo nušviesta dabartinė padėtis, ypač motinų ir vaikų reikalai, už geležinės uždangos esančiuose kraštuose. Kalbėtojos pabrėžė Sovietų metodus, stengiantis paraližuoti ir iškreipti auklėjimo ir religijos principus.

Kalbėjo P. Osusky, buv. Českoslovakijos ambasadoriaus Prancūzijoje žmona, Dimitrov — Bulgarijos Tautinės Tarybos pirm. žmona, Ilma de Szily — Vengrijos parlamento ir Vengrijos Taut. Tarybos narė, Vincė Jonuškaitė, Lietuvos operos solistė, ir adv. Linda Sepp iš Estijos. Pobūviui vadovavo Common Cause pirmininkė Natalie Wales Paine. LAIC sekretorė Marijona Kižytė, kuri Common Cause Tarptautiniame

supažindino susirinkusiuose atstovauja lietuves, sias su Sovietų vykdomomis gyventojų deportacijomis, kurių metinė liūdna sukaktis dabar pabaltiečių bus minima birželio dienomis.

DVI IS PULITZER PREMIJŲ

kurios kasmet skiriamos geriausiems mokslo ir meno veikalams, šiemet laimėjo ir moterys tarp keliųolikos vyrų. Vieną jų yra Margaret Louise Coit — gavusi premiją už biografinio pobūdžio veikalą, aprašančią Carolinos veiklą John C. Calhain. Dabar ji ketina aprašyti Bernardą Boruch, taipgi kilusį iš S. Carolinos.

Antroji laureatė yra Margaret Higgins, žurnalistė, baigusi Columbia University Graduate School of Journalism ir aktyvi karo korespondentė. Už

KŪRĖJŲ SAVANORIŲ ŠVENTĖ

1919 m. gegužės 11 d. Nepriklausomosios Lietuvos gyvenime yra viena reikšmingųjų ir istorinių dienų. Nors jau 1919 m. vasario 16 d. kaikiuriose Lietuvos vietovėse buvo surengti kariuomenės parada, bet jie dar buvo mažesnės apimties. Gegužės 11 d. Lietuvos kariuomenės paradas buvo pirmas platesnės apimties, jau dalyvaujant ir svetimųjų valstybių (Amerikos Jungtinių Valstybių, Anglijos, Prancūzijos ir Vokietijos) atstovams. Tą dieną buvo pirmoji Lietuvos kariuomenės priesaikos ginti savo tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. Priesaikos iškilmės ir paradas buvo atliktas Kaune, Rotušės aikštėje. Karius priesaikdino ir išgyjuojančius į frontą laimino arkiv. Pranciškus Karevičius.

Priesaikos iškilmės buvo gana įspūdingos. Po mišnių iš Kauno katedros išėjo didelė bažnytinė procesija, žemaičių vyskupo Karevičiaus ir kitų aukštųjų dvasininkų vedama. Tūkstantinė minia paskui dvasininkus iš lėto slinko prie išsiriakavusių kariuomenės, drauge su choru, giedodama "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė."

Arkiv. P. Karevičius į karius ir minią prabilo, primindamas pranašo Ezekelio regėjimą: "Esant Izraelio tautai Babilonijos nelaisvėje per 70 metų, buvo visai išnykusi pas izraelitų viltis, kad jų valstybė būtų atgaivinta. Ir matė Ezekeelis didelį lauką pilną kaulų. Ir papūtė vėjas, gyvybė įžengė į apmirusius kaulus, apsilviko kūnu ir atsistojo ant kojų, ir pasidarė jų didi kariuomenė." Po šių žodžių arkivyskupas priminė, kad ilgiau negu Izraelio tauta, Lietuva buvo dar labiau be gyvybės ir be vilties. Ši diena parodo, kad mes, gyvybę atgavę, atsidavę tėvynės labui, įgyjame sau teisę tai gyvybei išlaikyti. Po arkivyskupo pamokslų buvo atliktas pati priesaika.

Po priesaikos prezidentas A. Smetona, lydimas vyriausiojo kariuomenės vado generolo S. Žukausko, ministerio pirmininko M. Sleževičiaus ir kitų, apėjo ir pasisveikino su kariuomene. Į karius ir minią tarė žodį prezidentas ir vyriausias kariuomenės vadas. Po kalbų kariuomenė iškilmės maršu praėjo pro vyriausybę ir grįžo į savo buveines.

Po šių priesaikos iškilmų Kaune, tuoj pat priesaikos iškilmės buvo atliktos kituose miestuose ir pačiame fronte (kurį tuomet jau buvo du: prieš rusus-bolševikus ir prieš lenkus).

Nepriklausomybės gynėjai, 1918-1920 m. savanoriai kūrėjai, nors švėsdavo ir lapkričio

ST. ŠIRVYS

23 d. Lietuvos kariuomenės šventę, bet greta jos įsivedė ir savo atskirą savanorių kūrėjų šventę. 1931 m. balandžio 18-19 d. įvykęs Kaune visuotinis Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Sąjungos atstovų suvažiavimas nutarė gegužės 11 d. įvesti metinę savanorių kūrėjų šventę. Nuo to laiko visoje Lietuvoje savanoriai kūrėjai kasmet iškilmingai ją šven-tė iki 1940 metų, kada vėl buvome svetimųjų pavergti.

Tremtyje ir išeivijoje šios šventės nešventėme, nes mūsų savanoriai kūrėjai buvo labai

išsiskaidę ir didesnės bendruomenės sudaryti negalėjo. Be to, nedaug jų ir beliko iš to 10.000 buvusių 1918-1920 metais mažiau jų pateko į Vakarų. Nemaža savanorių kūrėjų yra žuvusių Nepriklausomybės kovose 1919-1920 m., antrajame pasauliniame kare bei 1941 m. partizanų eilėse ir dabar. Lietuvoje likusiųjų savanorių kūrėjų likimas aiškus: arba garbingai žūti partizanų eilėse, arba būti ištremti į Sibirą. Rusai negalėjo savanoriams kūrėjams atleisti už jų kovas 1919 m. prieš juos. Tai jau gerai patyrėme 1941 m. iš jų darbų ir rastų slapty dokumentų.

St. Širvys

BALTIMORES ŽINIOS

Priešgegužinės pamaldos

Pirmadienį, balandžio 30 d., šv. Alfonso bažnyčioje buvo iškilmingos priešgegužinės pamaldos. Parapiškos mokyklos mokiniai, sesučių kazimieriečių parangti, iškilmingoje procesijoje pernešė gėlėmis papuoštą Panelės švenčiausios statulą iš mokyklos į bažnyčią. Procesijoje dalyvavo parapijos klebonas, kun. d-ras Mendelis, visi parapijos kunigai ir gana daug lietuvių parapijiečių, ypač tremtinių, kuriems gegužinės pamaldos tėvynėje ir tremties stovyklose ytin buvo įprastos.

Po procesijos buvo pamaldos, kun. dr. Mendelio pamokslas ir palaiminimas.

Atlikime savo pareigą

Baltimorės arkivyskupija skiria labai daug dėmesio socialiniams reikalams. Nors Amerika yra labai turtingas kraštas, bet jame vargšų, našlaičių ir senelių, reikalingų globos, yra gana daug. Arkivyskupija savo lėšomis išlaiko apie 12 įstaigų: senelių prieglaudų, vaikų namų ir kt. Tik našlaičių yra 1295. Pereitais metais jų įstaigų išlaikymas kainavo per 200 tūkstančių dol. Be to, šiemet numatoma pradėti naujos ligoninės "STELLA MARIS" statybą, kuri kainuos per pusantro mil. dol. Šv. Alfonso parapija kas metai šiuos arkivyskupijos darbus gausiai remia. Pernai parapija tam reikalui davė 6.000 dol.

Šių metų socialinei globai tvarkyti ir dar naujiems užsiėmimams vykdyti reikia 700 tūkstančių dol. Nuo gegužės 6 d. iki 20 d. skelbiama "Katalikiškosios labdarybės vasara". Vajaus paskelbimo proga šv. Alfonso parapija, kun. dr. Mendelis, raštu kreipėsi į visus savo parapijiečius, o per Novenų pamaldas ir į visus tikinčiuosius, kad vajų paremtų, pats paaukodamas šimtą, o kun. Sar-

gus penkiasdešimtį. Klebonas tikisi, kad jo parapijiečiai įstengs suprasti artimo meilės reikalą. Pirmasis visos dienos uždarybį 12 dol. 65 ct., paaukojo Edvardas Budelis, Juozas Budelio sūnus.

Tik vieną kartą gyvenime

Sekmadienį, gegužės 6 d., šv. Alfonso parapija turėjo vaikų pirmosios komunijos iškilmes. Šv. Komuniją priėmė 35 vaikučiai, visi parapiškos mokyklos mokiniai. Iš jų yra lietuviukai: 1. Poderys, Romualdas, 2. Lendza, Algis, 3. Svotelis, Alfonsas, 4. Slizys, Vytis, 5. Šilgalis, Eugenijus, 6. Astašauskas, Juozas, 7. Bulota, Gediminas, 8. Milūnaitis, Stasys, 9. Nastopkaitė, Gražina, 10. Veliūnaitė, Danutė, 11. Penkiūnaitė, Nijolė, 12. Drazdytė, Eugenija, 13. Orentaitė, Irena, 14. Špuraitė, Danutė ir 15. Svotelė, Audronė.

Pirmajai komunijai vaikučius parengė visu rūpestingumu seserys kazimierietės. Iškilmės įvyko per mokinių pamaldas, kurias atlaikė, pamokslą pasakė ir šv. Komuniją išdalino kleb. kun. dr. Mendelis.

Šia proga visiems pirmosios komunijos solenizantams buvo įteikta vertinga atmintis: visiems lietuviukams po lietuviška maldaknygę "Dangaus Žvaigždutė" arba "Maldaknygė ir Bažnytinis Pamaldų Vadovėlis", o kitataučiams — po anglišką maldaknygę. Tėvams tenka didelė pareiga ir atsakomybė, kad jų vaikas svetimaj žemėj augdamas, norėtų ir mokėtų lietuviškai melstis.

GERA PROGA

Namu ruošai geroje šeimoje reikalinga moteris (jaunesnio amžiaus), mylinti mokyklinio amžiaus vaikus. Labai graži vieta — Massapequa. Darbo vietoje atskiras kambarys, vonia ir maistas. Viena diena per savaitę laisva. Pradžiai 30 dol. per savaitę. Skambinti G. STEPHENS, Sterling 9-4002, ar Massapequa 6-3211M. (9)

LIETUVOS LENKIJOS SANTYKIAI AMŽIŲ BĖGYJE

M. BIRŽISKA

Vilniaus žydams ir gudams aiškiai šlyjant į lietuvius, taip pat ir lenkų dalis, ypačiai vyresnioji karta, tebeatmenanti dar bendrai su lietuviais išgyventus rusų laikus ir kritiškai nusiteikusi dydesimtmečio Varšuvos šeimininkavimo atžvilgiu Vilniaus krašte, susipažinusi dabar su Lietuvos ūkinio ir visuomeninio susitvarkymo rezultatais ir Vilniuje pažinusi ūkinius bei administracinius lietuvių sugebėjimus, stengėsi su lietuviais susiprasti ir bendradarbiauti. Lietuviai tiesiog ne stengė aprūpinti savo kalbos kursais ir pamokomis visų besiveržiančių lietuviškai mokytis. Tačiau per 20 metų varšuviškai auklėjamas lenkų jaunimas kiaurai buvo persiėmęs valstybinės didybės manija, tautiniu šovinizmu, na, ir netruko jam jaunuliško nesukalbumo, kas kliudė tarpusaviam lietuvių susipratimui su lenkais ir erzino lygiai jaunuliškai besikarščiuojantį universitetinį lietuvių jaunimą, kuris į lenkų jaunimo išsiokimus atsakydavo savais išsiokimais. (Pav. dėl lenkų daromų kliūčių lietuvių kalbai bažnyčiose, dėl lietuvių kalbos neįsileidimo į viešąjį miesto gyvenimą ir pan.), į kuriuos gaudavo reaguoti tiek universitetinė vadovybė, tiek ir visuomeninės organizacijos, kaip štai Lietuvių Rašytojų Draugijos Valdyba, stengdamos jį sudrausti ir su-laikyti nuo savarankiškų žygių, apsunkinančių Lietuvos vyriausybės ir lietuvių visuomenės nuosaką ir nuosaką taktiką lenkų atžvilgiu.

Šiaip ar taip, į pavasarį (1940 m.) padėtis Vilniuje ir Vilniaus krašte taip jau buvo

stabilizavusis, jog Lietuvos Prezidentas, Lietuvos vyriausybė ir kitų kraštų atstovai ėmė galvoti apie persikėlimą iš Kauno į Vilnių, kuris vis aiškiau kilo taip valstybinio, taip ir tautinio lietuvių gyvenimo centre. Jis pasidarė kaip ir lietuvių Meksika, kur tikybiniai (Aušros Vartai, šv. Kazimiero koplyčia su šio Lietuvos patrono karstu, daugybė bažnyčių) taip ir tautiniai Gedimino Kalnas, Universitetas, Basanavičiaus ir kitų Lietuvos atgaivintojų kapai, Lietuvos Mokslo Draugijos kultūriniai turtai ir kt.) paminklai ir brangios tradicijos, pagaliau pastarųjų dviejų dešimtmečių tautinės lietuvių kovos dėl Vilniaus gyvi atsiminimai ir gyvi veikėjai traukte traukė iš Lietuvos tautiškai susipratusių sluoksnių, pradedant jaunimo lankymusi, lenkų administracijos per 20 metų ištumtų vilniečių lietuvių grįžimu ir baigiant įvairių įstaigų, įmonių ir paskirų lietuvių įsitaikymu senojoje Lietuvos sostinėje. Bemaž visa lietuvių moksleivija suskubo Vilnių lankyti, o tūkstančiai lietuvių dabar jame apsigyveno, nebedami išlaidų, nepatogumų, nekartą ir patiriamų nemalonių. Ypačiai Vilniaus krašto kaimiečiai tiek lietuviai, tiek ir gudaiškai arba lenkiškai kalbą žmonės, jautėsi patenkinti nusi-kratę svetima varšuvine tvarka ir sulaukę lietuviškos "gaspadoriškos", jog ir šios vėliau nu-stoję ligi šiol su pagarba mini "karaliaus Smetonos laikus." Ir į visą tą entuziastingą tautos sąjūdį skaudžiu kirčiu krito birželio 15 d. Raudonosios Armijos įvygiai Vilniuje ir jos užėmimas drauge su Vilniu.

Vilniaus krašte lenkai ne tik balsavo kartu su kitais Nepriklausomos Lietuvos gyventojais, bent tiek, kiek ir anie, tad 15-16% turinčių teisę balsuoti arba, kaip buvo paskelbta, apie 95% ir daugiau, ne tik į Maskvos parengtą Lietuvos seimą, kuris tos pat Maskvos įsakymu gavo prijungti Lietuvą drauge su kiek išplėstu Vilniaus kraštu prie SSSR (TSRS), bet ir vėliau, renkant Tarybų Lietuvos atstovus į maskvinės SSSR įstaigas. Išskyrus tik mažą savo komunistų būrelį, kaip ir lietuvių nieko bendra neturėdami su komunistine ideologija ir bolševizmu, Vilniaus lenkai stengėsi panaudoti naujos (bolševikinės) tvarkos santykius savo pozicijoms sustiprinti, bent atsiimti iš lietuvių per pusę metų šių įsigytoms pozicijoms.

Veikdami ne tik vilnietiską komunistų partijos organizaciją per savo komunistus ar betarpiškai, net pačios Maskvos viršūnės, pav., per tenai įmadęsias tuomet lenkų Wandą Wasilewską, lenkai mėgino Vilniuje iš įstaigų, mokyklų ir šiaip iš viešojo gyvenimo ištumti lietuvių kalbą ir pačius lietuvius kaip "smetonininkus" (tariamusius priversto pasitraukti iš Lietuvos jos prez. A. Smetonos šalininkus) išmesti iš pareigų, o patys dėdamiesi lojaliais ir net uoliais bolševikinės tvarkos vykdytojais jų vietą užimti tautiniam lenkų darbui sustiprinti. Taip, Vilniaus universitete jie dabar nebeįkoto tik drauge su žydais ėmė jį veržties lietuvių studentams majorizuoti, o ir buvę lenkiško universiteto profesoriai stengėsi atgal jį įsigauti, ko jiems ėmė reikalaus Partijon artarybinės įstaigosną patekę buvę jo klausytojai. (Bus daugiau)

— Respublikonų partija į mirusio senatoriaus Vandenbergo vietą užsienių reikalų komisijoje paskyrė sen. Brewster.

UGNIS IS DANGAUS

Apaštalai, per trejus metus bendravę su Kristumi, buvo pasaukti skelbti tai, ką buvo girdę. Šv. Petras paskutinės vakarienės metu pasizadėjo tai vykdyti ir Kristaus neišsiginti. Neištesėjo. Tą pačią naktį užsiginė savo Mokytojo. Buvo dar negavęs Ugnies iš dangaus.

Žmogus dažniausiai žino, kas gera ir bloga. Tai jam pasako sąžinės balsas. Bet labai dažnai mums pritrūksta valios pasipriešinti blogam ir daryti. Tik Sekminių Ugnis sustiprina žmogų. Ji miltijonus patraukė prie Kristaus.

Mes dažnai meldžiamės į Dievą Tėvą, gal nerečiau į Dievo Sūnų, bet pamirštame šv. Dvasią. Pamirštame, kad kaip tik šv. Dvasia davė apaštalams galios kalbėti įvairiomis kalbomis, klūtiis nugalėti, kentėti ir mirti. Tai pati šv. Dvasia duoda išminties tėvams mokyti ir auklėti vaikus. Bažnyčiai mokyti žmones, valstybei krikščioniškai valdyti tautas. Visos malonės, ateinančios iš dangaus, ateina iš šv. Dvasios — Sekminių Ugnies.

Pirmųjų Sekminių Ugnis tūkstančius atvedė iki mirties aukuro už Kristų. Tai pati Sekminių Ugnis davė žmonėms galios kurti mokslą, meną, architektūrą, skulptūrą. Krikščioniškasis pasaulis šiandien tuo didžiuojasi.

Bet yra ir kita dvasia — įspėja mus V. Kristus. Ji veikia prieš šv. Dvasią. Tai pasaulio dvasia šiandien randa daug vietos žmonėse. Žmonija privalo pagausinti maldas į šv. Dvasią, kad veikiami jos malonės žmonės ir tautos sekmingiau kovotų su pasaulio dvasia ir įjėitų į tikrosios taikos ir meilės gyvenimą.

K. V. D.

GAS IS Modern KITCHEN HEATING!

TIKRAI MODERNISKA.

Jūs nieko nedarote, tik džiaugiatės! Pilnai automatiškai, Jūs niekada nepritrūskate kuro ir neturite rūpintis jį papildyti. Nereikia jums nieko taisyti, — viskas yra čia pat.

TIKRAI MODERNISKA...

Jūs tik nustatote termostatą tokią temperatūrą, kokios norite — nieko neperkaitina. Jūs taip pat gaunate nuolaidas sudaromoms dujoms.

TIKRAI MODERNISKA...

Jūs turite visas pirmenybes prieš kitas virtuves ir dar galite moderniškai virti. Nereikia žibalo pilstyti ir pirkti. Visas yra įrengta pačioje gražioje virtuvėje. Ko dėl tad nevirti ir nešildyti patalpų modernišku būdu — su dujomis?

Natūralumėms dujoms ateinant... pats laikas įsigyti naują automatinę virtuvę su šildytu.

BOSTON GAS
CONSOLIDATED COMPANY
OR YOUR GAS APPLIANCE DEALER
(SET LOCAL ADDRESS HERE)

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUIOSE

PITTSBURGH, PA.

Pranešimas ateitininkams

• **Kun. J. Kluonius**, Detroito, gegužės mėn. 1 d. šventė savo gimtadienį. Tremtiniai gausiai sveikino solenizantą už parūpinimą afidavitų ir pagalbą įsikimimui.

• **Dr. Pr. Padalskis ir inž. E. Arbauskas**, Detroito, atstovauja lietuvių naujai įkurtoji Sovietų pavergtų kraštų tautų sąjungai.

• **LT Bendruomenės centro valdyba**, padedant Marquette Parko apylinkės lietuviams, Chicagoje organizuoja vaikų vasaros mokyklą gamtoje, parke, kad tėvams esant darbe vaikučiai būtų prižiūrimi ir apsaugoti nuo blogos gatvės įtakos.

• **Vyt. Žalneraitis**, New Britain, Conn. lietuvių radijo valandėlės vedėjas jau trys metai sėkmingai organizuoja gražią lietuvišką dainų programą. Repertuare yra ir tremtinių padainuotų lietuviškų dainų bei pora koncertų.

• **Petras Šileikis**, prieš porą metų atvykęs iš tremties ir apsigyvenęs Chicagoje, šiomis dienomis gavo licenciją dirbti kaip ortopedas. Jau Lietuvoje jis buvo žinomas ortopedijos specialistas ir dirbo pas dr. Z. Rudaitį, prof. Kuzną ir kt.

• **K. Šeštakas**, buvęs Vokietijoje Neustadto lietuvių gimnazijos direktorius, neseniai atvykęs iš tremties įsikūrė Newark, N. J.

• **Petras Daužvardis**, konsulo sūnus, Chicagoje, gegužės m. 5 d. šv. M. M. Gimimo parapijos bažnyčioje susituokė su žinomą veikėjų dukra Dolores Šrupšyte.

• **Lietuvos Vyčių seimas** šiemet įvyks rugsėjo mėn. 6-9 d.d. New Yorker Hotel, N. Y.

• **Kostas Rūkas**, buvęs anglų zonos lietuvių mokyklų inspektorius, Detroito, dirba automobilų fabrike.

• **Kap. W. Juodis**, Bostono Hyde Park aukštojo karo mokyklos laimėjęs pirmą mąkstų premiją, yra pakeltas į pulkininkus ir jam pavesta vadovauti kariniam dalinui metiniam mokyklos parade.

• **Marijona Andriuskevičienė**, iš Jersey City, jau keturius savaitės gana sunkiai serga ir gydoma St. Francis Hospital ligoninėje, Jersey City. Paskutiniu laiku sveikata truputį gerėja. Ponia Andriuskevičienė dėkoja visoms gerinėms ir pažįstamiems, kurie ją ligos metu lankė.

TUOJAU REIKALINGAS VYRAS žemės ūkio darbams, ypatingai pievų sienavimui. Darbas atliekamas mašinomis. Kreiptis: White Sulphur Springs, N. Y. O. MENDERIS. (9) Telf. 520M2

C. K. PIKIEL

GENERAL INSURANCE
MARRIAGE LICENSES

NOTARY PUBLIC
AUTO LICENSES

Business Broker

WE SPECIALIZE IN TAVERNS

121 So. 22nd St. Pittsburgh 3, Pa.

S. S., PITTSBURGH, PA.

Phone EVerglade 1-2300

d. Rengiamos didelės iškilmės. Rugsėjo mėn. bus parapijos piknikas, kurio pelnas skiriamas jubiliejaus išlaidoms padengti. Jubiliejui ruošti sudarytas komitetas, kurio garbės pirm. yra kleb. kun. E. Vasiliauska, pirm. Jonas Griebliūnas, sekret. J. Bitinas.

Seserų rėmėjų seimas

Šimetinis šv. Pranciškaus seserų rėmėjų seimas įvyks rugsėjo 26 d. motiniškame vienuolyne Mt. Providence, Pittsburgh, Pa. J. Virpša

Kennebunk Port, Maine

• **Uždaros rekolekcijos** vyrams rengiamos pas tėvus pranciškonus Kennebunk Port, Me., birželio 8-10 d. Norintieji dalyvauti prašome kreiptis į kun. Kontautą, Bostone, arba tiesiog į Kennebunk Port, Me. Į rekolekcijas kviečiami vyrai iš Bostono, Brocktono ir kitų plačios apylinkės vietovių.

• **Vasaros stovykla berniukams** ir šiemet ruošama gražiame pajūryje. Susidomėjimas yra didelis. Iš gana tolimų vietovių registruojasi vaikai, norį atvykti į gražųjį atostogų kraštą — Maine.

Smulkios informacijos apie stovyklą ir gyvenimo sąlygas yra išsiuntinčios visoms lietuvišioms mokykloms. Tėvai, kurie norėtų savo vaikus leisti atostogauti, prašomi neatidėliojant kreiptis į tėvus pranciškonus, Kennebunk Port, Me.

• **Atostogas suaugusiems** praleisti pas tėvus pranciškonus Kennebunk Port taip pat sudaromos galimybės. Suinteresuoti prašomi iš anksto susitarti, nes vietų neperdaugiau.

• **Knyga "Šv. Antanas Paduvietis"** šiomis dienomis išėina iš spaudos. Iš prancūzų kalbos vertė A. Vaičiulaitis. Iš anksto užsisakiusiems knyga atspausdinus ji bus tuoju išsiuntinėta. Užsakymus siųsti — Francis-Man Fathers, Kennebunk Port, Me.

Lewiston, Me.

Visus šio miesto lietuvius labai sujaudino žinia apie Jono Paušo mirtį. Nors jisai jau kuris laikas sirgo, tačiau niekas nemano, kad taip greit atsiskirs nuo šio pasaulio. Velionis visiemis šios apylinkės lietuviams buvo gerai pažįstamas ir visų mylimas. Į Ameriką atvyko prieš 40 metų, sunkiai dirbo audykloje, bet nepaisydamas nuovargio, uoliai dalyvavo vietos lietuvių veikime, buvo daugelio draugijų valdybose. Joną Paušą visi pažinojo, kaip dorą lietuvių ir gerą kataliką. Nors ir be ypatingo mokslo, bet buvo gerai apskaitęs, todėl visi jį gerbė. Atsiskėlus į šią apylinkę Tėvams Pranciškonams, tapo nuosėdus jų bičiulis — tikras namiškis.

Gegužės 3 d. į amžino poilsio vietą palydėjo didelis būrys lietuvių. Jų tarpe matėsi ir tokių, kurie šiaip niekad nelanko bažnyčios. Gedulingas pamaldas atlikė T. B. Grauslys, O. F. M. Laidotuvsė dalyvavo 5 kunigai pranciškonai. Netekusi mylimo vyro, didžiam liūdesyje paliko žmona Marijona Paušienė. K. A.

PHILADELPHIA, PA.

Padėkos pobūvis

Lietuviai tremtiniai balandžio 29 d. surengė padėkos pobūvį savo geradariams. Gražų išpūdį paliko vieni kitiems dėkojimui bei linkėjimams. Geradariams buvo įteikta ženklai, pažymėjimų lapai ir kt. Pobūvyje dalyvavo kun. Dr. Končius iš New York, Father T. Reilley, p. M. Fitzpatrick, Katalikų Centro atstovai, Mrs. Katzau ir Mr. Aakesson, Int. Instituto atstovai ir daug kitų svečių. Svečius palinkusiu savo programomis: p. J. Augaitytė, Oktai, šokėjai ir skautų jaunučių grupelė. 900 svečių sudarė labai jaukią šeimynėlę. Rengėjai verti nuosirdžios padėkos už įdėtą darbą.

Amerikiečio diena

Rengiamasi į paminėti gegužės 20 d. Iškilmės bus prie Independence Hall. Minėjimas prasidės 2 val. pp. paradu iš Washington sodo. Parade dalyvaus apie 11 įvairių tautybių grupių. Pakviesti ir lietuviai, tik nežinia, ar jie susiorganizuos. Per garsintuvus bus paminėta, kokios grupės dalyvauja iškilmėse.

New York koncerte

Gegužės 6 d. kelios grupės lietuvių buvo nusiųtos į dainų šventę New York'e. Grįžo kiek apsvyrę, nes buvo skelbta Dainų šventė, o buvo tik vienas iš eilinių koncertų, kuris tačiau pavyko gerai. Bet teisinga reklama mūsų manymu būtų geresnė negu mėginimas ką nors apvilti.

• **Oktetai Chesteryje**, Lietuvių oktetai gegužės 13 d. dalyvauja Chesteryje su savo koncertu. Jie ten dalyvaus Motinos Dienos iškilmėse.

• **Pirmoji vaikų komuniija** šv. Kazimiero parapijoje buvo gegužės 6 dieną.

• **Atostogauja kariai**. Čia yra parvykę atostogų keli žymūs lietuviai kariai, Edvardas Balčaitis, parašutininkas, iš Korėjos fronto. Raimondas Mišauskas iš Floridos, kur narsiai gilynė.

PUTNAM, CONN.

Annhurst College laukia lietuvių

Lietuvišką kolegiją neturiame. Iš esamų reikia pasirinkti tas, kur priimančios sąlygos lietuviškai dvasiai ugdyti. Čia norima atkreipti dėmesį į specialią kolegiją mergaitėms, Annhurst College, South Woodstock, kur yra Annhurst Kolegijos mokslo įstaigos ir studenčių gyvenamos patalpos, yra istorinė gražios gamtos apsupta vieta, trijų mylių atstumu nuo Putnam, Conn. prie kelio Putnam - Springfield.

Kolegiją veda Sventosios Dvasios Seserys (prancūzės). Mokslo einamas ketverių metų, yra šie skyriai: Religija ir Filosofija, Kalbos ir literatūra, Gamtos mokslai, Socialiniai mokslai. Sėkmingai baigusioms atitinkamai studijuotam skyriui suteikiamas bacheloro laipsnis: Bachelor of Arts (B. A.), Bachelor of Science (B. S.) in Chemistry, B. S. in Biology, B. S. in Pre-Medical, B. S. in Commerce, B. S. in Education. Taigi, mergaitės čia pasirėngia mokytojo, įvairių įstaigų raštinės ar biznio darbui bei aukštesnės studijos. Kolegija yra valdžios pripažinta ir laikoma aukšto lygio. Mokestis už mokslą \$200.00 metams ir dar apie \$50.00 smulkesnių mokesčių už įvairius mokslo priemonių pasinaudojimus. Gabios ir darbščios mergaitės yra galimumo gauti stipendiją.

na Lietuvos vardą karių tarpe. Juozas Kundrotas ir B. Sutkus taip pat parvyko keliom dienom atostogų pasveikinti motinas.

• **Išlydėjo Dr. Vasiliauska**. Ateitininkai neseniai išleido Dr. A. Vasiliauska, kurs buvo daugelio organ. pirmininkas ir didžiai pasiaukavęs jaunesniųjų reikalams. Su juo jaunieji neteko didžios paramos. Atsisveikinimo arbatėlė buvo balandžio 28 d. Jaunieji nepamiršo savo vadovo ir atsisveikindami įteikė atsiminimui dovaną. Dabar jaunieji ieško naujo vadovo.

• **P. Bigenis ir M. Bovė**, buvę tremtiniai, gegužės 6 d. šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje priėmė moterystės sakramentą.

Kazokai ieško lietuvių bičiulystės

Vienas lietuvis gavo iš Prancūzijoje kazokų leidžiamą laikraščio "Kazačje Edinstvo" vieną egzempliorių, kuriame keliama mintis atstatyti nepriklausomą kazokų valstybę. Su laikraščiu gautas ir laiškas, kur prašoma adresų lietuvių įstaigų bei visuomenės veikėjų, kad galėtų užmegsti ryšius su lietuvių bendrai kovai prieš okupantą.

Lietuvių atvaizdai ukrainiečių laikraščiuose

Philadelphijoje leidžiamas ukrainiečių laikraštis "Šliach" gegužės mėn. 6 d. įsidėjo kun. Pr. Vasiliausko - Meškučio, J. ir M. Akademijos, Newtown, Pa. kapelono atvaizdą ir trumpą straipsnelį jo 80 metų sukakties proga.

Lietuvos filmos

Lietuvių radijo programų vedėjas Antanas Dziukas rengia rodymų Lietuvos spalvotą filmą. Programa labai įvairi ir visi kviečiami atsilankyti, ypač naujai atvykę, kurie šių filmų niekad nėra matę. Bus rodoma gegužės 12 d., šeštadienį 7 val. vak. Muzikaliai Namų salėje.

PARAMA "DARBININKUI"

Nuosirdžiai dėkojame "Darbininko" skaitytojams, atsiuntusiems auką už 1951 m. kalendorių ir tuo parėmusiems patį laikraštį:

K. J. Miglinas, Thompsonville, Conn.	1.00
Mrs. Barbara Dirse, Amsterdam, N. Y.	1.00
A. Bulava, Phila., Pa.	1.00
Mr. & Mrs. Vitkunas, Phila., Pa.	1.00
Mrs. Jakevičienė, Cambridge, Mass.	1.00
Paul Zickus, South Boston, Mass.	.50
Edward Satas, South Boston, Mass.	.50
Mr. Julius Poloski, East Hartford, Conn.	1.00
Antanas Dugin, North Arlington, N. J.	1.00
Antanas Kaunelis, Roxbury, Mass.	1.00
V. Zičkus, Dorchester, Mass.	1.00
N. N. So. Boston, Mass.	.50
J. Bekeris, Hartford, Conn.	.50
Adam Cernauskas, North Adams, Mass.	1.00
A. Ramanoski, Bridgeport, Conn.	.50
K. Volungavich, New Britain, Conn.	1.00
James Norbut, South Boston, Mass.	.50
Stanley Gailius, Arlington, Mass.	1.00
Stasys Kupcianas, Nashua, N. H.	1.00
F. Biaiga, Cambridge, Mass.	1.00
M. Vileikienė, Cleveland, Ohio	1.00
V. Verbieckas, Providence, R. I.	.50
E. Selens, Waterbury, Conn.	1.00
Petronelė Svilienė, South Boston, Mass.	1.00
Mr. A. Ceponis, Orange, Mass.	.60
Juozas Bielevičius, North Andover, Mass.	.50
John Chester, Lawrence, Mass.	1.00
J. Kunsevicius, South Boston, Mass.	.50
Mrs. Rose Paznonskas, Plymouth, Pa.	1.00
Jonas Narmontas, Allston, Mass.	1.00
Mrs. Annie Novick, East Walpole, Mass.	1.00
Juzė Savickienė, Cleveland, Ohio	1.00
Kazimieras ir Juzė Veličai, Lawrence, Mass.	1.00
Mrs. Rose Akscyn, Methuen, Mass.	1.00
E. Satkunienė, Watertown, Mass.	1.00
P. Bertman, Sask., Canada	1.00
L. Gedrin, East Pepperell, Mass.	2.00
Simon Melesius, Westfield, Mass.	1.00
NN, Hartford, Conn.	1.00
Kasparas Mazeika, Worcester, Mass.	1.00
Mrs. Mary Kavalauskas, Detroit, Mich.	1.00
E. Bobbin, St. Clair, Pa.	1.00
Mrs. Barbara Yespilonis, Albany, N. Y.	.50
A. Ulozas, Maspeh, L. I., N. Y.	.50
Mary Barauskas, Phila., Pa.	1.00
J. Daniels, So. Boston, Mass.	.50
Z. Laurinaitis, Sunderland, Mass.	1.00
Mr. Iveritis, Northampton, Mass.	.50
Jonas iVerbasius, Worcester, Mass.	.50
John Kazakauskas, Waterbury, Conn.	1.00
K. Verseckienė, Waterbury, Conn.	1.00
John Makauskas, Waterbury, Conn.	1.00
Agota Smilgienė, Norwood, Mass.	.50
Andrius Verskus, Norwood, Mass.	1.00
Jurgis Versiackas, Norwood, Mass.	1.00
J. Sastavickas, Norwood, Mass.	1.00
K. Antanavicius, Lawrence, Mass.	1.00
K. Dabrovolksis, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. Johann Bukauskas, Waterbury, Conn.	1.00
V. Aleksa, Baltimore, Md.	1.00
Zigmas Luksys, Providence, R. I.	1.00
Mrs. A. Kiele, Worcester, Mass.	1.00
Mrs. Pauline Samas, Cleveland, Ohio	1.00
Edvardas Bajarčius, So. Boston, Mass.	1.00
Peter Albrick, Chicago, Ill.	.50
R. Levickas, Methuen, Mass.	1.00
John Baron, Hartford, Conn.	1.00
Antanas Kaminskas, Newark, N. J.	1.00
Mrs. M. A. Kaseta, Lawrence, Mass.	1.00
Alvina Luiza, Cleveland Heights, Ohio	1.00
Mr. Macijauskas, Kearny, N. J.	1.00
M. Franciskus, Lewiston, Maine	1.00
George Juskaits, Brooklyn, N. Y.	2.00
Mrs. A. Weisengoff, Baltimore, Md.	1.00
Martin Stokna, Watertown, Conn.	2.00
A. Pinelis, South Boston, Mass.	1.00
J. Skersys, Lawrence, Mass.	.50
K. Plavokas, S. Boston, Mass.	1.00
A. Verbieckas, Lynn, Mass.	1.00
Ona Slupstikienė, South Boston, Mass.	1.00
aMry Barkauskas, Kulpmont, Pa.	.50
Adam Sampokas, Dorchester, Mass.	1.00
Jonas Freimanis, Cambridge, Mass.	1.00
J. Vaznonis, Westfield, Mass.	1.00
Stasys Vitkus, Williamsport, Pa.	1.00
Antanas aMrttinenas, Chester, Pa.	1.00
Pranas Ramanauskas, Brockton, Mass.	1.00
A. Jankus, Detroit, Mich.	1.00
Charles Bush, Lawrence, Mass.	1.00
V. Petkūnas, So. Boston, Mass.	1.00

"Darbininko" administracija
(Bus daugiau)

DELLA E. JAKUBS

LITHUANIAN FUNERAL HOME

(Jakubauskienė—Laisniuta Laidotuvių Direktorė)
Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie mūsų apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geresnis už kitų patarnavimas. Vežimai ligonių pervežimui į ir iš ligonbičių. Kainos sąžiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą, su lig jūsu pasirinkimo. Telefonuokite:

6621 EDNA AVENUE CLEVELAND, OHIO
ENDicott 1763

WATERBURY, CONN.

ALTO mėnesinis susirinkimas įvyko gegužės mėn. 1 d. Nemuno svetainėje. Vadovybė perskaitė iš ALTO centro gautą padėkos laišką už Waterbury apylinkės pasiūstą 2000 dol. auką Lietuvos laisvinimo reikams.

Be to, nutarta birželio mėn. 16 d. 8 v.v. Sv. Juozapo salėje, surengti deportaciją į Sibirą paminėjimą su atitinkama programa, o liepos mėn. 15 dien., sekmadienį, Linden Parke, Union City, Conn. įvyks ALT Waterbury skyriaus didysis piknikas. Visas pikniko pelnas skiriamas Lietuvos laisvinimo akcijai.

akcijai.

Oktetas per WATR radio Sv. Juozapo parapijos choro oktetas, vadovaujamas komp. A. J. Aleksio, balandžio mėn. 24 d. 9.45 val. vak. išpildė gražią lietuviškų dainų programą per WATR radio stotį. Dainavo: M. Andrikytė, K. Čampienė, N. Meškūnienė, E. Valionienė, A. Čampė, J. Griškauskas, dr. V. Maurutis ir J. Muraška.

Aidas H. Kačinsko dramos studija gegužės 13 d. 7 val. vak. Waterbury, Conn. parapijos salėje vaidins Sofijos Čiurlionienės dramą "Aušros sūnūs".

NEWARK, N. J.

40 val. atlaidai

Newarko Sv. Trejybės parapijos bažnyčioje įvyksta gegužės mėn. 13-14-15 d. Sekminių pirmą dieną sumos metu bus išstatytas šv. sakramentas ir per 40 val. bus viešai garbinamas. Iškilmingi mišparai kasdien bus laikomi 7.30 val. vak. Pamokslus sakys: kun. Stonis, kun. A. Račkauskas ir kun. V. Budreckas. Rytaiš pirmosios šv. mišios bus 6 val.

Sv. Cecilijos choras, vadovaujamas M. Bernoto, giedos per mišias ir mišparus naujai paruoštus dalykus.

Motinos dienos minėjimą Newarko apylinkės tremtiniai ruošia gegužės m. 13 d. 12

val. tuoj po sumos parapijos salėje. Paskaitą skaitys A. Bendorius iš Brooklyno. Meninė dalį atliks buv. Kauno operos solistė Vasiliauskienė, poetė Grigaitytė, šv. Cecilijos choras ir deklamatoriai. Bus pagerbtos skaitlingų šeimų motinos.

• **Moterys s-gos kuopa** Sekminių pirmą dieną 8 val. ryto dalyvaus šv. mišiose, bendrai eis prie šv. kunijos ir po pamaldų salėje turės bendrus pusryčius.

• **Gegužinės pamaldos** Newarko lietuvių šv. Trejybės parapijos bažnyčioje laikomos kasdien 7 val. vak.

RADIJO VALANDELES

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuojama iš stoprios Braddocko radio stoties

WLOA

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1.30 iki 2.00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbti, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA, 2211 SARAH ST., PITTSBURGH 3, PA.

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SEŠTADIENIAIS 2 iki 3 VAL POPIET — WWRL 1600 kc

Gyvuoją virš 20 metų oro bangomis, transliuojama visuomenės įvairūs pranešimai, naujienos, muzika

(Viešos žinios, parengimai: koncertai, šokiai ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdri pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y. Tel. EVergreen 4-9293

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

Nuo 11 iki 12 val. vidudienį.

WESX — 1230 KILOCYCLES, SALEM, MASS.

Kiekvieną šeštadienį 11 valandą ryto transliuojamos liaudies dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kalbos.

Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR

366 West Broadway Sout Boston 27, Mass. Telefonai: South Boston 8-6608 arba NORwood 7-1449

Jau 9-ti Metai Kai Visi Klaus-

"Lietuvos Atsiminimų" RADIJO VALANDŲ

šeštadieniais, 4:45 - 5:30 p. p.

Stotis WEVD—1330 kil. 5000 w.

JOK. J. STUKAS, Dir.

1264 White St., Hillside, N. J.

Tel. WAverly 6-3325

SAVI, PAS SAVUOSIUS!

ĮVAIRUS SKELBIMAI

Res. SO 8-3729 SO 8-4618

Lithuanian Furniture Co.

MOVERS — Insured and Bonded Local & Long Distance Moving 326-328 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

Davenport 6-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65 - 23 Grand Avenue Maspeth, N. Y.

Geriausia vaikams dovana — vaikų mėnesinis žurnalas

Kaina: Amerikoje \$3.00; kitur—\$3.50 Pinigus ir užsakymus siųskite: EGLUTĖ, P. O. Box 22, Montello Station, Brockton 68, Mass.

Automatic Laundry

Namie skalbti neapsimoka. Atneškite baltinius mums ir kai bematant išskalbsime gerai ir pigiai.

396 W. BROADWAY South Boston, Mass.

Lietuvis Charles J. Kay, sav.

PARDUODA NAMUS

Kai norėsite pirkti ar parduoti namus ar bet koki būstą, arba apdrausti savo nuosavybę, ar savo gyvybę, malonėkite kreiptis žemiau pažymėtu adresu, kur gausite greitą ir sąžiningą patarimą.

J. P. MACIULIS REAL ESTATE & INSURANCE 8656 85th St., Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 7-1896

ZUPP'S BAR TELEVIZIJA

JOS. ZEIDAT, JR., Savininkas

Visu lietuvių mėgiamiausia, moderniškai įrengta užėga — Ideališka vieta pavalgyti ir pavalšinti svečius. VISOKIŲ RŪŠIŲ GERIMAI IR UŽKANDŽIAI MALONUS IR GREITAS PATARNAVIMAS. Prašome užėiti ir įsitikinti.

411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. EV. 4-7729

JEI NORITE VAZIUOTI

į kitą miestą, į naują butą, į kurortą, į stotį ir t.t. — visur mūsų automobiliai pigiai ir greit perveš Jus kartu su bagažu ir daiktais.

Užsisakykite telefonu CYpress 9-7879 tarp 6-10 val. ryto ir 6-10 val. vakaro TRANSPORTATION BUREAU 2066 Anthony ave., New York 57, N. Y.

J. CORONIS & SON

FURNITURE CO.

168 W. PEARL ST., NASHUA, N. H. Tel. 4008

Mažos rendos — Mažesnės kainos

Veltui pristatymas — Išsimokėjimui

Ateikite į krautuvę, kurioje garantuotas sutaupymas

UŽSISAKYKITE TONIKO PAS MŪS

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Parengimams. Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

GRAFTON AVE., ISLINGTON, MASS.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

DAKTARAI ir LAIDOJIMO BIURAI

New Yorke

Dr. A. Petrika

(Dantų Gydytojas) 221 So. 4th Street Tel. EVergreen 7-6848 VALANDOS: 9-12 ryte 1-8 vakare. Penktadienįs uždaryta

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Artnakauskas) Graborius—Balsamuotojas Moderniška Kopyčia 423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Bieliauskas) Laidotuvių Direktorius Notary Public 660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. Market 2-5172

Matthew A. Buyus

(Buyauskas) Laidotuvių Direktorius 426 Lafayette Street Newark 5, N. J.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius—Balsamuotojas 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499

F. W. Shalins

(Salinskas) Laisnuotas Graborius Suteikiam Garbingas Laidotuves — \$150 — KOPYČIĄ SUTEIKIAM NEMOKAMAI

84-02 Jamaica Avenue, Brooklyn, N. Y.

Tel. NEWton 9-4464

Estate of A. J. Valantiejus

VERONICA R. VALANTIEJUS

Laisnuotas Graborius

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41 — 72nd Street Maspeth, N. Y.

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS LAISNUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška kopyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarimą

2128 Carson Street S.S., Pittsburgh, Pa. Tel. HEmlock 1-0203

Phone STagg 2-3108

ANTON APPEL

JERSEY PORK

428 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Didžiausias pasirinkimas visokių mėsos LIETUVISKOS DESROS — SKANČS SKILANDŽIAI

E. POVILANSKŲ

Baras ir Restoranas

Puiki Salė Seimyninėms Pramogoms

158 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 4-9737

W. J. CHISHOLM

GRABORIUS

"Asmeniskas Patarnavimas"

331 SMITH ST.

PROVIDENCE, R. I.

Telephone.

OFISO: DEXTER 1952 Namų: PL 6236

SO 8-2712 Res. BIG 9013

Dr. J. C. Seymour

LANDZIUS

Lietuvius gydytojas ir chirurgas Naudoja vėliausi, X-Ray aparatą Pritaiko akinius

534 E. BROADWAY South Boston, Mass. Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8.

S. Barasevičius ir Sūnus

FUNERAL HOME 254 W. BROADWAY South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS

Laidotuvių Direktorius NOTARY PUBLIC Patarnavimas diena ir nakti. Kopyčia sermenims dykai. Tel. South Boston 8-2590 Avenue 2-2484

CASPER

FUNERAL HOME 187 DORCHESTER STREET South Boston, Mass.

Joseph W. Casper

(KASPERAS) Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC Patarnavimas diena ir nakti. Kopyčia sermenims dykai. Tel. SO 8-1437 South Boston 8-3960

VYTAUTAS YAKAVONIS

FUNERAL HOME 741 NO. MAIN STREET Brockton, Mass.

V. YAKAVONIS

Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas Patarnavimas diena ir nakti. Kopyčia sermenims dykai. Tel. BROCKTON 8-1580

ZALETSKAS

FUNERAL HOME 564 EAST BROADWAY South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graborius ir Balsamuotojai Patarnavimas diena ir nakti. Kopyčia sermenims dykai. NOTARY PUBLIC Tel. SO 8-0815 South Boston 8-2609

WAIIT

FUNERAL HOME 30 EMERSON AVE. Brockton, Mass.

EDWARD J. WAIIT

(Waiitekūnas) Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas Patarnavimas Diena ir Nakti. Kopyčia sermenims dykai. Tel. Brockton 3368

Kitur

Tel. POPlar 4110

Charles J. Roman

(Ramanauskas)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

1113 Mt. Vernon St. Philadelphia, Pa.

Moderniška laidojimo įstaiga

Didelė, graži kopyčia, erdvi salė

Pakeleivingiems suteikiama

nakvynė

Viskas nemokamai

Kreipkitės dieną ir naktį

Phone, FEderal 1622

H A S E R

Funeral Home

AMBULANCE SERVICE

Mes esame dėkingi už jūsų

biznį

512 Chartiers Avenue

McKees Rocks, Pa.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

NEW YORKO NAUJIENOS

GRIZO TĖVAS JUSTINAS VASKYS

Trečiadienį, gegužės 9 d., 8-30 val. ryto, TT Pranciškonų provincijolas T. J. Vaskys TWA lėktuvu nusiėjo tarptautiniame aerodrome Brooklyne.

T. J. Vaskys grįždamas iš savo kelionės į Romą, buvo susufojęs keleto dienų Vokietijoje, kur aplankė vieną kitą lietuvių koloniją, bendruomenės įstai-gas bei ten dar likusius įsi-suomenės veikėjus. Freiburg i. Br. aplankė prof. A. Maceiną, kuris paskutiniu laiku išleido naują veikalą "Jobo drama".

Tėvas Provincijolas po kelio-nės jaučiasi truputį išvargęs, bet dideli darbai, kuriuos pranciškoni yra užsibrėžę atlikti Brooklyne, ilgai ilsėti nelei-džia. T. J. Vaskys skuba tvarkyti naujo vienuolyno bei spau-dos reikalus Brooklyne.

Apreiškimo parapijoje

Gegužės 13 d. po 11 val. pamal-dų ateitininkai ir skautai ren-gia MOTINOS DIENOS minė-jimą. Programoje numatyta Jurkaus paskaita, vaizdelis — partizanų motina ir Macelytės melodramacija.

Šis minėjimas yra rengiamas pagerbti motinoms. Prašoma dalyvauti visas motinas ir vi-siuomenę.

Sekmadieninė mokykla Gr. Necke

Didžiojo New Yorko pašonė-jė — Gr. Necke ir apylinkės lietuvių savo vaikams įsteigė lituanistikos mokyklą. Jai va-dovauja buv. Kauno ir Miun-cheno gimnazijų direktorius Ign. Kazlauskas. Mokytojas: Jakienė, Košubienė, M. Kaz-lauskaitė, P. Povilaitis ir tiky-bą dėstys — kun. J. Čekavičius. Jau įsirašė 11 mokinių.

Mirė Petras Dzenkaitis.

Gegužės 6 d. sulaukęs 59 me-tų atsiskyrė su šiuo pasauliu Petras Dzenkaitis, gyvenęs 17 Shepherd Ave., Brooklyn, N. Y. Ketvirtadienį, gegužės 9 d., iš Shallins koplyčios palaidėtas į šv. Jurgio parapijos bažnyčią ir iš čia, po iškilmingų pamal-dų į šv. Jono kapines. Paliko žmo-ną Oną, sūnų Juozą, dukterį Lillian ir vieną anūką.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju savo tėve-liams ir visiems artimiesiems už suruoštą mano garbei Shower party gegužės 5 d. Taip pat dė-koju širdingai visoms savo draugėms už gausų dalyvavimą ir turtingas dovanas.

Ona Dulkytė

MOTINOMS PAGERBIMAS ŠEŠTADIENINĖJE MOKYKLOJE

Ateinantį šeštadienį, gegužės 12 d. 12 val. (pamokų metu) lietuvių šeštadieninė mokykla Brooklyn'e mokyklos patalpose rengia motinos pagerbimą. Programą atlieka tos mokyklos mokiniai, parengti mokyto-jų.

Į minėjimą maloniai kviečia-mos tos mokyklos mokinių ma-mytės, tėvai ir visi tos mokyklos bičiuliai. Minėjimas prade-damas punktualiai.

Pirmoji komunija

Apreiškimo parapijoje buvo gegužės 6 d. Prieš 9 val. mišias 80 vaikų procesija iš parapijos mokyklos buvo atvesta į baž-nyčią. Klebonas kun. N. Pakal-nis pasakė pritaikytą pamokslą angliškai ir lietuviškai. Per mi-šias visi vaikučiai prėmė šv. ko-muniją iš parapijos klebono rankų.

Is 80 vaikų 24 buvo paruoš-ti lietuviškai.

Liet. Kat. Darbininkų Klubas

narių susirinkimas bus gegu-žės 11 d., penktadienį, 8,30 v. vak. "Darbininko" patalpose, 417 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Bus svarstomi organizaci-niai reikalai ir renkami atsto-vai į draugijų konferenciją ge-gužės mėn. 13 d.

Per J. Ginkaus radiją

Šį šeštadienį dainuoja M. Nai-nytė — Dobužinskienė, kuri pe-reitą kartą dėl techniškių kliū-čių negalėjo dainuoti. Be to, 15 min. skiriama motinos minė-jimui.

Organizacijų konferencija

Sekmadienį, gegužės 13 d. 4 val. p.p. New Yorker Hotel, 34 8th Ave. Lietuvių Taryba sau-kia visų lietuviškų organizaci-jų konferenciją. Konferencijoj kalbės A. Bendorius, dr. K. Jurgėla, min. V. Sidzikaus-kas. Dainuos Mrozinsko "Ait-varų" oktetas. Konferencijoje bus svarstoma aktualūs lietu-vių visuomeniniai reikalai. Vi-sų organizacijų atstovai lygiai kaip ir svečiai kviečiami daly-vauti.

Tėvų pranciškonų padėka

Naujo pranciškonų vienuo-lyno 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., tvarkymas ir spaustuvės įrengimo darbai vyksta pilnu tempu. Ruošiamos spaustuvės patalpos ir patys na-mai pritaikinti vienuolynui. Tiek spaustuvės įrengimui, tiek vienuolyno patalpų sutvarky-mui reikalinga lėšų. Geri žmo-nės tai suprastami šias mūsų pastangas įvertina ir remia. Y-

KETVIRTOJI KULTŪRINĖ POPIETĖ

rengiama ateitininkų, įvyks šeštadienį (geg. 12 d.) naujai atremontuotoje Angelių Kara-lienės parapijos salėje. Progra-moje: a) pranešimas apie Giu-seppe Verdi ir jo kūrybą, pa-ilustruojant jo geriausią operą ištraukom; b) naujoji lietuvių literatūra.

Pradžią 6 val. p.p. Ateitinin-kai ir jų bičiuliai kviečiami da-lyvauti.

Priespiečiai Ben Gurion garbei

Izraelio ministeriui pirm. Ben Gurion pagerbti New Yorko miesto mayoras Vincent Impellitteri gegužės 9 d. su-ruošė Waldorf Astoria viešbu-tyje priespiečius — pokylį, į ku-rį garbės svečių buvo pakvies-tas ir generalinis Lietuvos kon-sulas J. Budrys.

Po 30 metų grįžta į JAV

New Yorko uoste gegužės mėn. 2 d. išlipo Paulina Marci-nauskienė, atvykusi iš tremties Gen. Stewart laivu, po 30 metų vėl sugrįždama Amerikon. 1921 m. ji su šeima ir su turto išvyko į Lietuvą ir buvo tenai gražiai įsikūrusi.

Uoste ją pasitiko jos sūnus, o mutinės formalumus ir kitus atvykimo registracijos reikalus padėjo sutvarkyti O. Valaitie-nė, nuolatinė BALFo talkinin-kė pastinkant atvykstančius tremtinius. Senutė apsigyvens Ansonia, Conn.

Lietuviška filmos bendrovė

Pereitą šeštadienį A. ir J. Mekai ir D. Sulaitis įsteigė lie-tuvišką filmos bendrovę, kuri leis savo filmus ir suks lietuviš-ką kroniką. Ji bus rodoma lie-tuviškai visuomenei.

Šv. Vardo draugijos

Angelių Karalienės parapijos skyrus kviečia visus narius gegužės 13 d. 9 val. dalyvauti šv. mišiose ir bendroje komuni-joje. Po mišių parapijos salėje bus susirinkimas. Bus renkami atstovai į draugijų konferenci-ją. Taip pat bus tariamasi dėl šv. Vardo draugijų parodos ir skyriaus baltaus, rengiamo ge-gužės 26 d.

Valdyba

patinai naują skyrių remia ki-ty pranciškonų vienuolynai, iš kurių išsikiria Greene, Maine, Šv. Pranciškaus vienuolynas, kur viršininkauja Tėv. Petras Baniūnas. Visiems mūsų darbų remėjams ir geradariams nuo-širdžiai dėkojame.

Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.,

Brooklyno vienuolyno viršininkas

Pranešimai teisininkams

1951 m. kovo 17 d. nutarimu Lietuvos Teisinių Draugijos Užsienyje C. Valdyba kreipėsi į LTDU Garbės Teismą prašy-dama jį suorganizuoti 1951 m. Chicagoje L. Teis. Dr. Jos Už-sienyje atstovų suvažiavimą.

Šį nutarimą vykdydamas LTDU Garbės Teismas labai maloniai prašo šiam krašte gyvenančius Lietuvos teisinin-kus (neišskiriant nė baigusius teisų mokslą tremtyje) nedel-siant ir ne vėliau kaip iki 1951 m. birželio 15 d. pranešti jam savo adresus.

Jei kur veikia L. T. Dr. Jos Užsienyje skyriai ar šiaip orga-nizuoti Lietuvos teisininkų sambūriai, jų vadovybės pra-šomos tati padaryti.

Kur lig šiol jokios Lietuvos teisininkų organizacijos nėra, o yra bent keletas teisininkų, jie labai prašomi sudaryti L. Teis.

Trėminių minėjimo programa

Pereitą pirmadienį LAIC pa-talpose New York'e įvyko bir-želio trėminių minėjimo komi-teto posėdis. Dalyvavusieji lie-tuvių, latvių ir estų atstovai nutarė kalbėtojais kviesti Pa-baltijos ministerius iš Wa-shingtono ir amerikiečius —de-mokratų ir respublikonų sena-torius. Tuo reikalu trijų asme-nų delegacija dar šią savaitę išvyksta į Washingtoną.

Meninė minėjimų programą visos trys tautybės atliks jung-tinėmis įėjomis. Lietuviai duos savo dainininkų, o latviai su estais — instrumentalistų.

Narsūs vyrai redakcijoje

Gegužės 9 d. "Darbininko" redakciją aplankė du jaunuoi-liai, atsiradę iš Floridos. Tai du jauni trėminiai — Raimun-das Mišauskas ir Aloyzas Bene-siūnas, — prieš pusantrų me-tų atvykę iš Vokietijos. Abu jie tarnauja JAV aviacijoje. A-loyzas Beniūnas yra vienas iš geriausių parašutinininkų savo dalinyje, su kuriuo greitai iš-vyksta į Korėją. Raimundas Mišauskas yra jau pūskarinin-kiu, padavęs prašymą, kad jį priimtų į karininkų mokyklą. Abu pasiryžę vyti bolševikų iš Lietuvos; kai ateis laikas.

Nauja lietuvių šeima

Pereitą šeštadienį vargoni-ninko Dulkės namuose, Rich-mond Hill, buvo suruoštas jo dukters Onos mergvakaris. Da-lyvavo daug bičiulių, kurie jai sunėdė gausių dovanų jos nau-jo gyvenimo pradžiai.

Sutuoktųjų iškilmės įvyks gegužės mėn. 20 d. Angelių Ka-ralienės bažnyčioje, o vestuvių puota Šv. Stanislovo salėje — Greenpoint.

AUKOJO "DARBININKŲ"

Strolia, Filomena, Brooklyn, N. Y.\$5.00
Vainauskas, Barb. Brooklyn, N. Y.1.00
Palubinskas, Jurgis, Brooklyn, N. Y.1.00
Venis, Mykolas, So. Boston, Mass.1.00
Stankevičius, Alfonsas, Bronx, N. Y., sumokėjo me-tinę "Darbininko" prenumeratą už negalintį sumokėti tremtinį Vokietijoje3.50
"Darbininko" administracija aukojusiems nuoširdžiai dėko-ja.

"IS DUMINĖS LŪSNELES"

Sino vardu K. B. Kraučius išle-džia savo humoristinių eilių knygą. Kviečiami rėmėjai prisidėti prie knygos išleidimo. Kas autorius at-siūs ligi gegužės mėn. pabaigos bent 1 dol., to vardas ir pavardė bus at-spaudintas knygoje ir gaus pačią knygą. Nepavėluokite! Rašykite šiuo adresu:

K. B. KRAUČIUS

183 Fountain Ave., Brooklyn 8, N. Y.

Dr. Jos Užsienyje skyrių ar se-niūniją.

Sudaręs kartoteką, Garbės Teismas yra nusistatęs galimai artimesniu laiku Chicagoje su-kyvinti šiaupus geležinės uždan-gos esančių Lietuvos teisininkų atstovus organizacijai nustatyti ir vadovybei sudaryti. Ne Jung-tinėse Valstybėse gyveną Lie-tuvos teisininkai galėtų būti atstovaujami, savo mandata perdavę atitinkamiems JV gy-venantiems teisininkams, arba L. Teis. Dr. Jos Užsienyje cen-tro organų rinkimus atlikti ko-respondencijos būdu.

LTDU Garbės Teismo adre-sas: V. Bulota 2515 W. 42nd St., Chicago 32, Ill., USA, arba B. Ivanauskas Route Nr. 4, Willow Springs Farm, W. Mc-Henry, Ill., USA.

LDU Garbės Teismas: (Pas) Br. Ivanauskas, V. Vaitiekūnas, V. Bulota, J. Talala, V. Mieže-lis.

BOSTONO ŽINIOS

Kun. Pr. Virmauskis

Šv. Petro lietuvių parapijos klebonas pasiuntė J. E. arkiv. J. Skvireckui, kuris šiuo metu yra Romoje prašymą, kad jis paaukotų Lietuvai Nekalčiaus-iai Marijos Sirdžiai. Po prašy-mu pasirašė visi parapijos ku-nigai ir per penkis šimtus pa-rapičių.

Tokį pat prašymą Jo Ekscel-lencijai pasiuntė ir Lietuvos Vyčių So. Bostono kuopas su visų kuopos narių ir dvasios vado kun. A. Kontauto para-šais.

Motinų pagerbimas

8. m. gegužės 13, 3 val. p.p. rengiamas Motinos Dienos mi-nėjimas Brighton, Mass. Ta proga ruošiamas klubo svetai-nėje, 26 Luncheon st., ir moti-noms pagerbti balius.

Procesija

Sekmadienį, 8. m. gegužės 20 d. 2 val. p.p. Šv. Petro liet. parapija daro Marijos garbei procesiją So. Bostono gatvėmis. Kviečiami visi lietuviai procesi-joje dalyvauti.

Gegužinės pamaldos

Šv. Petro liet. parapijos baž-nyčioje So. Boston, Mass. būna kiekvieną dieną 7:30 vakarais, sekmadieniais vietojė mišparų. Pamaldos tikinčiųjų gausiai lankomos.

Sutvirtinimo Sakramentą

J. E. Bostono vyskupas su-teiks šeštadienį, gegužės 19 d. 10 val. ryt. šv. Petro liet. para-pijoje vaikučiams ir suaug-siems.

Rekolekcijos vyrams

8. m. birželio 8 d. Šv. Vardo Draugija organizuoja uždaras rekolekcijas vyrams pas tėvus pranciškonus Kennebunk Port, Maine. Bus išvykstama reko-lekcijoms birželio 8 d. vakare ir grįžtama 10 d. po pietų. Pra-gyvenimas vienuolyno kainuos \$5 kiekvienam. Pamokslai bus sakomi lietuvių kalba.

Norintieji gauti smulkesnių informacijų, prašomi kreiptis į Jurgį Aukštikalnį, dr. Petrą Kaladę, Joną Venckų ar para-pijos kunigus.

Atplaukė karo laivai

Gegužės 19 d. į Bostono karo uostą atplaukia JAV kreiseris "Macon" ir ledlaužis "Ediston". Bus leidžiama visuomenei lai-vus apžiūrėti.

Lt. Louis U. Genuario iš Norwalk, Conn., apdovanotas "Sidabrinės žvaigždės" medaliu. Jis vienas atsilaukė prie 100 komunistų.

Minės Motinos Dieną

Gegužės 12 d. 5 val. p.p. So. Bostone šv. Petro lietuvių pa-rapijos svetainėje ateitininkis-kas jaunimas ruošia Motinos Dienos minėjimą. Kviečiama atsilankyti ateitininkų šeimos ir jų prieteliai.

Pardavė "Sklepuką"

Lietuvių Piliečių Draugija pardavė savo buvusias patal-pas, pramintas "sklepukų", E ir Silver gatvių kampe. Nupir-ko Whitrow transporto firma savo sandėliui, rodos, už \$13-500.00. Čia lietuviai per daug-e-lį metų turėjo patogią salę, kurioje sutilpdavo apie 500 žmonių. Salei nudegus, liko dar apatinė patalpa ir "sklepus", kur buvo įrengta išpopuliarėjęs minėtos draugijos bufetas. Iš bufeto pelno susikrovė apie \$100,000.00. Šiais pinigais drau-gija nusipirko So. Boston Sav-ings Banko didžiulį 4 aukštų namą (Broadway ir E St. kam-pe) ir įsirengė patogų ir mo-dernišką rūšį ir du pirmutinius aukštus. Viršutiniai aukštai dar neįrengti.

Draugija turi apie 1600 na-rių. Visi yra piliečiai ar pirmas popieras turintieji. Nario mo-kestis tik 10 centų mėnesiui. Pirmininkauja adv. Jonas Gri-galius.

Lankėsi prof. Dobužinskis

Garsusis teatro dekoratorius, savo laiku dirbęs Kaune ir kito-se Europos teatruose, o dabar New Yorko operose, lankė-si su poniu pas Vasiliauskus ir turėjo pasikalbėjimą su Bosto-no menininkais: H. Kačinsku, V. Andriešu teatro ir meno rei-kalais.

Baletu artistai

Mūsų baletu artistai: T. Ba-buškinaitė ir A. Liepinas kon-certavo Chicagoje. Dabar jie pradeda rengtis su savo baletu studija pirmam pasirodymui, kuris numatomas šį rudenį.

Atitaisymas

Balandžio 29 d. įvykusiame Lietuvių Radio Valandos pa-rengime akompanavo iš trem-ties atvykęs muzikas Gaubas iš Dorchester, Mass., o ne Al. Sa-kalys, kaip klaidingai buvo pra-nešta.

NEW YORKO LIETUVŲ TREMTINIŲ DRAUGIJA

GEGUŽES 19 D. ŠV. STANISLOVO PARAP. SALEJE Driggs Ave. ir Newel St. Greenpointe

6 val. po pietų rengia linksmą vakarą.

Programoje: Katzebuk 4 veiksmų farsas

"Paskutinis Šposas"

Vaidina Brooklyno vaidintojų trupę. Vadovauja dramos aktorius Vitalis Zukauskas. Po vaidinimo šokiai, grojant Alg. Kačausko orkestrui. Šokių metu veiks geras bufetas. Bilietų kaina \$1.25, tik šokiams \$0.75. Bilietai iš anksto gaunami: "Darbininke", 417 Grand St.; "Gabijsje", 340 Union Ave.; J. Ginkaus saldinių krautuvėje ir vaidinimo dieną prie kass. Pradžią punktualiai.

DIDELĖ NAUJIENA BROOKLYNE!

RENGIA PIRMĄJĮ KONCERTĄ AMERIKOJE

Šių metų gegužės 20 d. 4 val. p. p. SCHWABEN HALL (474 Knickerbocker Ave., įvyks "KARIO" žurnalo

DIDELIS KONCERTAS

Programoje dalyvauja: Lietuvos Valstybinės Operos solistė Juzė AUGAITYTĖ, įžymūs lietuvių solis-tai — Aleksas VASILIAUSKAS ir Violeta PRANSKUS su lietuvių harmonijos ansambliu, pianisto A. MROZINSKO vedamas "AITVARŲ" kvartetas ir dramos aktorai — Albina KATILYTĖ ir Vitalis ZUKAUSKAS. Bus linksmoji literatūrinė dalis. Groja JEZAVITO orkestras. Bilietų kainos: \$1.00 ir \$1.50.

Čia bus geriausia proga susitikti visiems buvusiems kariams, visiems seniems ir naujai įsikūrusiems Amerikos lietuviams. Visi kaip vienas paremkime mūsų "KARIO" leidimą ir Lietuvos Nepriklausomybės Karo invalidus.

Visi į "Kario" koncertą! Gegužės - May 20 dieną

BILJETAI GAUNAMI: 1. Brooklyne — "GABIJA", 340 Union Ave.; J. P. GINKUS, 495 Grand St.; "DARBININKO" Redakcija, 417 Grand St. 2. GREAT NEACKE—M. Urbanas, 100 Steamboat Rd. J. Blažonis, 744 Middle Neck Rd. 3. Ir įeinant į koncertą—SCHWABEN HALL, 474 Knickerbocker Ave.

KONCERTO RENGĖJAI